

Hétről-hétre

Lemberg. Lengyel-ukrán demokratikus körökben mozgalom indult meg annak érdekében, hogy tiltakozásokat fejlesszenek ki a legutóbbi zsidóellenes excessusok miatt.

Amsterdam. Vilma holland királynő, legzöb állami kinstárnokká dr. L. A. Ries magasarangu állami tisztviselőt nevezte ki.

Bécs. A Schlickplatz Garten egyik padján egy Fritz Bergman nevű 32 éves zsidó újságíró hat centiméteres sebet ejtett mindkét csuklóján.

Berlin. Dr. Max Neumann, akinek nemzeti-izemet zsidó szervezetét a napokban tiltották be, a Gestapo ügynökei le is tartóztatták.

Philadelphía. A "The Jewish Publication Society of America" egy 2500 dolláros pályadíjat tűzött ki egy angolnyelvű zsidótárgyú regényre.

London. Az angol király a windsori kastély egyik pompás disznóvénét a György király jubileum-erdőnek ajándékozta Palesztinában, amelyet a Nemzeti Alap ültet el.

Bucaresti. Ábrahám Fellner fordításában megjelent Dubnov zsidó történetének első kötete román nyelven.

Prága. November 25-én dr. Angelo Goldstein parlamenti képviselő kihallgatásán volt dr. Benes külügyminiszternél, akivel a zsidó bevándorlás kérdésében értekezett.

Newyork. December 1-én tartotta elökonferenciáját az a bizottság, amelynek célja, hogy egységes nagyszabású akciót folytasson le az éven a Keren Kajem és Keren Haffjeszod akciókkal kapcsolatban.

Meghívó

Ezennel tisztelettel meghívjuk t. tagjainkat az Oradeán, 1936. január 5-én d. e. II órákor kezdődő és 1936. január 6-án is folytatandó a Kereskedelmi Csarnok külön termében (Piata Mihai Viteazul 6.) megtartandó taggyűlésünkre.

- Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A taggyűlés vezetőségének, igazoló bizottságának megválasztása. 3. Igazgatóság jelentése, javaslatai. 4. Városépítési terv. 5. Földfelszítási terv. 6. Arabmentesítés, kerítés és pacellázási költségek felosztása. 7. Incasszó. 8. Eladások szabaddá tétele. 9. Megtámadott eladások rendezése. 10. Alapszabályok módosítása. 11. Kushanok kiadása. 12. Építési takarékpénztár létesítése. 13. Új igazgatósági tagok jelölése. 14. Rendes közgyűlés idejének megállapítása. 15. Indítványok.

Felkérjük t. tagjainkat, hogy saját érdekében minél számosabban jelenjenek meg, mert a társaság egész jövőjére kiható határozatok hozataláról van szó.

Határ, 1935. november 17.

Czur Sálom korlátolt felelősségű szövetkezet

Dr. Fenichel s. k. ügyvezető. Dr. Weissburg s. k. elnök.

Figyelmeltetés:

1. Egyetlen tagnak sem áll jogában több, mint két meghatalmazást, mint megbízott elvállalni a meghatalmazásról szóló okirat a következő formában készítendő:

"Aláírott... ezennel meghatalmazom... urat... arról, hogy a Czur Sálom 1936. január 5. és 6. iki taggyűlésén megjelenjen és szavazzon novemberben.

Kelt... aláírás A meghatalmazáson szereplő aláírás valódiságát közjegyzők, vagy közvetlen megbízottaink igazolhatják, vagy utóbbiak hiányában a Zsidó Nemzeti Szövetség helyviselői igazolhatják, vagy valamely zsidó hitközségének elnöke.

Szerkesztői üzenetek

S. H. Sátor. Ön gratulál főszerkesztőnk nyilatkozatahoz? Megmondhatjuk Önnek itt lapunk hasábjain, hogy Ön csak egy a sok közül.

Oradeai előfizető: Nem érti, hogy a helyi lap főszerkesztőjének izetlen cikkével nem foglalkozunk? Ha nem érti, megmagyarázzuk, illető főszerkesztő érdeklőztette bizonyos érdeklőt személyeknek és most megtagadta az alkalmat, hogy fizessen, hiperinflációval és egyben lapunk szidalmazásával.

Oradeai előfizető: Nem érti, hogy a helyi lap főszerkesztőjének izetlen cikkével nem foglalkozunk? Ha nem érti, megmagyarázzuk, illető főszerkesztő érdeklőztette bizonyos érdeklőt személyeknek és most megtagadta az alkalmat, hogy fizessen, hiperinflációval és egyben lapunk szidalmazásával.

Prága. November 25-én dr. Angelo Goldstein parlamenti képviselő kihallgatásán volt dr. Benes külügyminiszternél, akivel a zsidó bevándorlás kérdésében értekezett. A prágai Barissa elhatározta, hogy minden éven egy diákokat küld ki a jeruzsálemi egyetemre.

Zsidó humor

TALPRAESETT VALASZ Egy szegény snorner a bálbosz asztalánál tulzott mértékben fogyasztja a finom fehér kalácsot. A házigazda sokalja már és így szól: — Reb jid, tudod, hogy a kalács nagyon sokba kerül?

— De megéri — mondja jóízűen csámcsogva a snorner. MI AZ AZ ARJA? A prágai „Selbstwehrben" olvasható a következő apróság:

Egy család Tirólba ír a nyaralás előkészítésére, érdeklődik az ár iránt és a végén azt felel meg: félreírás elkerülése végett közöljük, hogy zsidók vagyunk. Erre az illető falu előjáróságától kimerítő levelet kapnak, az árákról és a végén azt írják: „Meggyevezük hogy minket nem érdekel a nyaralásban, az hogy mik, lehetnek katolikusok, mohamedánok, zsidók, a fő csak az hogy — árják legyenek." Szóval: a tiroli nyaraltatók fogalmi körében az árja szó valami eleget költő nyaralót jelent.

A TUDATLAN CHALUC Egy fiatalember, aki „átrétegződni" akar, meggy egy tolibirtokoshoz munkát kérni, a gazda odaad neki egy kis szeket és kánnát és az istállóba küldi lejárni. Rövid idő múlva visszajár a chaluic, mire megkérdi: tőle a vizda, hogy megy a tejész?

A naiv fiatalember így válaszol: — Bizony nagyon nehez a tehenet a kis székre ültetni. A KÖLCSÖNVETT EZÜSTÖK Egy fiatalembernek a házasságközvetítő parit ajánl és a leány szülei sok ezüstöt raknak a voienyijelölt elé, hogy elkápráztassák. A jelölt halkan megkérdi a szüleit: vajjon nem kécsönkért dolgok ezek? Mire a szülei indignálódva válaszolják: — Hát ki fog ezeket a kódosoknak ennyi ezüstöt kölcsönadni?

MI KÖZE A KAMATNAK A FELTÁMA-DASHOZ? Egy zsidó ember a következő kérdést intézte a rabbijához: — Igaz-e, hogy a Talmud szerint, aki életében nagy kamatokat szed, az nem fog feltámadni?

— Mi köze a kamatnak a feltámadáshoz? — Micsoda kérdés ez? Amíg neked jár a kamat, minek feltámadni?

IGAZI FIATAL — Mond csak Rachele, hogy ez, hogy a te nővéred vőlegénye még igen fiatal?

— Igen, annyira fiatal, hogy nincs fog a szájaiban és teljesen kopasz még.

HELYES ÉRVELÉS Egy zsidó koldus minden évben megígátogatja az ő jobb házat, hogy a kamizsáná kapjon. Egy ilyen agglégény balhözönál évenként 500 lejt szokott kapni. Amidő legutóbb az adományért elment, az csak 100 lejt adott neki.

— Mi az oka, hogy leredukálta évi járandóságomat — kérdezte erre a snorner. — Megnőszültem — válaszol a volt agglégény.

— No és hol van az megírva, hogy Ön az én kintómra nősihet — kérdi önértzetesen a koldus.

MARADJON TOVÁBBRA IS BETEG Egy öreg anyóka elment magát gyógykezelésnek Berlinbe. Egyszer hallja, hogy az utcán a tömeg azt kiáltja: Heil Hitler! Heil Hitler!

Erre nagy megrökönyödéssel mondogatja magában: Akkor amidőn a legjobb orvosokat küldték Németországból, mégis azt kiáltják neki, hogy Heil Hitler! Gyógyuást Hitlernek. Miért gyógyítják őt, maradjon továbbra is beteg.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPEN ORADEA.

NEPUNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA Strada Iosif Vulcan No. 4 Telefon 440

ZSIDÓ HETILAP Főszerkesztő: Wasserszrom Sándor - Leitner Zoltán

ELŐFIZETÉSI ARAK Előfizetői: Hittözegeknek és vállalatoknak 500. magánosoknak; egész évre 300, félre 160. negyedévre 85 lei. Kijelölés: 120-80, 45, 25 ok. 180, 95, 50 dinár. 25-15 Pengő, 10-6 Dollár.

Dr Zigre Miklós az oradeai ügyvédi Kamara dékánja volt miniszter, nyilatkozik a „Népünk"-nek a bucaresti-i ügyvédi Kamarában történt eseményekről

Lapunk szerkesztője felkereste dr. Zigre Miklóst, az oradeai Ügyvédi Kamara tisztelt és ismert elnökét, aki az ország politikai életében jelentős szerepet játszik és mint az ország volt minisztere, feltétlenül autentikus arra, hogy országos jelentőségű nyilatkozatot tegyen ez ügyben.

Dr. Zigre Miklós volt miniszter a következőkben körvonalazta álláspontját ebben a kérdésben: — Magam is csak a lapokból értesültem azokról az eseményekről, amelyek vasárnap az ifj. kamarai választások alkalmából történtek. Mindenekelőtt kijelentem, hogy minden felleghást a legerősebben elítélek és helytelenítem kell már csak azért is, mert az ilyen

kilengések nem méltóak ügyvédi testülethez. Továbbakra azonban nem nyilatkozhatom mert alshöke vagyok az ügyvédi Uniónak és a comisa permanentának pedig tagja, amely elé kerül ez a választás, mivel értesülésem szerint, azt megkonstetálták. Amennyiben a buko* lista tagjainak felebbezése tárgyalás alá kerül, úgy akkor én is résztveszek a döntésben, amelyet az Unió állandó bizottsága fog hozni. Ennélfogva itélőre nem mondhatok de álláspontom mindenben és mindenkor csak az lehet, hogy: csak a törvényesség alapján állhatunk és mindenféle jogrendellenes kilengések csak ártalmára lehetnek az ügyvédi testület presztizsének.

Több mint százmillió lejt keresett Streicher véres antiszemita uszításával

Két és félmillió márkáért kelt el a Stürmer

Berlin. Amióta már régebb idő óta suttoztak, az most megerősítet nyert. Julius Streicher, a véreshangu uszító, akinek néhány évvel ezelőtt csak nyomoruságos kis vegetáló heti lapja volt a „Stürmer", a hitlerista éra óta erőszakkal beszervezett nagy uszító lapja két és fél millió márkáért eszerelt most gazdát. Kifutó üzletnek bizonyult a zsidók elleni uszítás. A lapot nem az Ulstein-Mosse koncern vette meg, hanem az Elzer koncern Winkler útján, aki a német lapkiadók szövetségének elnöke. A jövedelmet, két részben demokráta, de most gleichshaltolt lap szánására fordították.

A szerződés január 1-én életbe is lép. Így gazdagodott meg köhölt vérvadák alapján és a zsidó százerek szenvedései árán Streicher, ilyen alapon lehet mérlegelni az antiszemita uszító önzetlenségét, akik pénzért adják el meggyőződésüket, mérhözöz nem is kis pénzért. Streicher pedig így több mint százmillió leinek megfelelő összeggel, a német „náci" gazdagok első sorába emelkedett. A „Stürmer" különben az utóbbi időben mérsékelt hangját, a „postalada" rovat megszünt, a uszításait nem is utítja meg, csak az 1936. évi olimpiász után.

A bucaresti-i parlament Robut és Ianculescut kizárta az ülésekről

Bucaresti. A parlament kedd délutáni ülésén orlási botrányt incesztáltak a cuzista képviselők. Főleg akkor tört ki orlási lármá, amikor Dobrescu, volt bucaresti polgármester akiről emondani interpellációját A sotrány folytán a parlamenti ülést felfüggesztették és a szünetben a fegyelmi tanács Ianculescut goglyi képviselőt amiért az Dobrescut megöltte 10

napra, Robut pedig dr. Lupu képviselővel szemben tanúsított magatartásáért 5 napra kizárták az ülésekről. A kizárások felett zavartak, amelyet első olvasásban elfogadtak 72-en a kizárások mellett s 69-en ellene szavaztak, ezért újból megismételt a házárás indítványát a kamara legközelebbi ülésén.

Intellektusok pálfordulása

Körülbékünk a világban, s azt kell megdöbbenet lássuk, hogy mindenféle zsidóellenes megmozdulások vannak. Kattowitzban és más lengyel emporiumokban bombák robbannak zsinagógák alatt és a vagyon és életbiztonság a minimumra csökkent a lengyel rónóknak. A német huligánok milliói vagyontokat harácsolnak az uszítás, példa erre a „Stürmer" eladása, Streicher ur nyugodtabb vizekre evet, megelégette az uszítást, amely „kifűztetődt" neki. Neki igen, de nekünk zsidóknak tyaszt, nyomort és szomorúságot okozott.

Mindezekon felül a legmegdöbbentőbb az, hogy az élen olyanok állanak, akik a háborus évektől az európai jogrendnek, a polgári nyugalomnak és intellektuális élet fokuszában állottak. A képzett társadalmi réteg áll most a randairózók élen és a tömeg vakon megy utánuk, mert megmételeyezték lelkét, a „ekte-len tisztással és hosszú évek óta sivaták bajnok, minden világra szakadt nyomoruságna: a zsidók az okai. Miféle furcsa pálfordulása ez az életnek, micsoda rémitő perspektíva ez, amikor azt kell lássuk, hogy az értelmiség meg nem szervezett, de anél „összetartóbb" ivé-laszott tömege áll a fassizmusok élen és a rombolás szellemét kezdik fetiként beállítani a tömeg előtt.

A lengyel és német példa elrettentő. Vagaszit ebben a szomorú jelenben csak a francia demokrácia szilárdasága jelent. Az, hogy Leval pozíciója megszilárdult, hogy a Tüzkereszt ról katonai alakulatait leszerelik a szélsőbotoldallal együtt, jelenti azt a reménysugarat, amelyre kelet és közép-európa zsidóságai foglalkoznak, mint megmentőjére tekinthet. A francia politika a régi meségyen halad. Az angol kormány a választások folytán megerősödött és szintén ö-zonyilekát szolgáltatja annak, hogy csak az angol és francia nép bámulatos politikai józan-sága és érettsége jelentheti azt a szírtet, amelyen megtorpan a feltérfő fassizmusok demónikus ereje.

Az intellektuellek pálfordulását csak szomorúsággal és ijedt szemekkel nézhetjük és nem szólhatunk egyebet, minthogy várjuk a dolgok jobbrafordulását. Várjuk, hogy Páris és London az egész világra kiha ó megértő szaló, me elhárítja azt a veszélyt Európá zsidósága feje felül, amelynek sorsát Berlinben akarják megpecsételni végzetesen. Berlin felvette a harcot a világ zsidósága ellen és a fassizmusok mintegy megbüvelten figyelik és utánozzák ezt a merész játékot. De a nagy nyugati demokráciák még ott állnak a vártán és mi zsidók nem tehetünk egyebet, minthogy várjuk azt, hogy győzzön a józanság és az intellektuellek ismét elfoglalják azt a pozíciót a világban, amelyre predesztináltak, nem a születés, hanem a tudás által szerzett nemességük folytán. Elben kívünek és hínának jólesik, hogy a tőbbi dolgok csak efemer jelentőségűek, amelyekre idők múltán ugy emlékezünk majd vissza: mint egy keserű rossz álomra.

A zsidó közvélemény megnyilatkozik a „Népünk” mellett

Dr Adorján Armin, az Országos Izr. Központi Iroda elnöke, dr Löwy Ferenc turgu-muresi főrabbi, az országos izr. rabbitanács elnöke, Schwartz Hugó a varannói (CSR) hitközség elnöke, dr Gottesman Samuel ungvári ügyvéd és Dr Lőte Jenő mercurea-nirajli v. hitközségi elnök nyilatkoztak

Nem akartunk az ügyvel tovább foglalkozni. De mert mindentől az üdvözlések és gratulációk olyan tömege érkezett be szerkesztőségünkbe, úgy véljük, hogy kötelességünk a zsidó olvasókörözés elé tárni e megnyilatkozások egy részét, hogy azok is, akik nem voltak egészen tisztában főszerkesztőnk által hozott álláspont nagyságával, meggyőződést szerezzenek arról, hogy az általános vélemény szerint a „nagy per” erkölcsileg lapunk győzelmeivel végződött.

De minek szaporítsuk mi a szót, ime alatt közöljük kivonatolva azoknak a megnyilatkozásait, akik spontánul küldték be hozzánk üdvözlő sorokat, mert ezek a mi bizonyítványaink amelyek erőt adnak nekünk további harcra és küzdelemre, amelyben mellettünk áll a mi régi hűséges zsidó közönségünk.

Dr Adorján Armin, az erdélyi Országos Izraelita Iroda elnöke, az erdélyi zsidóság nagytiszteletben élő vezérferfia többek között a következőket írta:

— Minden higgyék gondolkodású ember csak helyeselteti az ebben a kínos ügyben létesített békés meggyezést, mégis az egyik, vagy másik félre nézve áldozatot, vagy látszólagos megalkodást jelent is, mert mindig jobb a vérszék begyógyulása után újra komoly, érdemes közös munkát végezni a közért, mint folytatni a káros és kellemtelen ellenérvetéseket, melynek csak hátránya lehet. Ezért én is helyeslem a kiegyezés tényét s hiszem, hogy ezenal mindkét fél egyezken fog a saját felelősségüknek megfelelően a rájuk várható tevékenységükben a lehető legnagyobb fokozottabb támogatására.

Dr Löwy Ferenc turgu-muresi főrabbi, az izr. hitközségek rabbitanácsának elnöke leveleiből:

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!

Öszintén gratulálók: 1) hogy perét az oradeai orth. izr. hitközség ügyében beszűrtette egyenes és férfias nyilatkozata által, holott hetekre, hónapokra lett volna mit írni a szenzációra éhes publikum részére, 2) hogy lekötözte dr Kecskeméti Lipót férfit nyilatkozatát is, amelyet dr Kecskeméti nem adott volna le, ha nem lett volna helyes és amelyet mindenki elfogadhat. Adia Isten hogy a bajok megszűnjenek. Kiváló tisztelettel és szíves üdvözléssel: Dr Löwy Ferenc.

A csehszlovákiai olvasókörözésünk részéről is rendkívül sok üdvözlés futott be, amelyek közül megemlítiük:

Schwartz Hugó (Vranov) varannói hitközség elnökének nyilatkozatát, aki a következőket mondja:

Nem szoktam szerkesztőkkel levelezni, mert rendkívüli üzleti elfoglaltságom ezt nem engedi meg, de ezúttal kivétel tettem. Régióta élénk figyelemmel kövölöm lapjait heróikus harcait, amivel beakartak hatolni a zsidó közélet Augusz istállójába, de mindannyiszor kérték az ilyen meddő küzdelmekkel. Hiszen számos ilyen „istálló” van és nem jut elegendő idejük, hogy mindezekkel foglalkozzanak. Hesz nálják fel teljes energiájukat más alkalmas és célravezető tervükön.

Dr Gottesmann Samuel uzhorodi ügyvéd: Üdvözléte és elismerésé küldi főszerkesztőnknek, ha Oradeára megyek — mondja —

keblemre fogom ölelni a zsidó közélet bátor harcosait, akik harcok közben minden oldalról fátámadnak és lehetetlenné akarják tenni. Keblemre ölelem, nemcsak a saját, hanem a sok-sok velem együttérző és gondolkodó zsidó nevében.

Katz Sámuel chiocksi 85 éves régi előfizetőnk írja reszkető kezével egy levelezőlapon:

Igen tisztelt és most különösen nagyrabecsült Waesterstrom szerkesztő ur! Csak ma irhatok, mert most kaptam lapjait. Gratulálom szívvel a nagy bátortól. Ez Önre nem lealázás, de nagy emelkedés volt, jellemre és szellemre egyaránt. Vigyük őszinte tisztelője és becsülője: Katz Sámuel.

Dr Lőte Jenő mercurea-nirajli ügyvéd v. hitközségi elnök lelkes leveleiből vesszük a következő részletet:

Csak most szereztem tudomást az oradeai hitközséggel szemben fennálló ügyének mikénti elintézéséről. Eddig is nagyra becsültem, de a perrel kezdve tiszteltem és respektálom Önt úgy érzem, kifejezést kell adjak érzelmeimnek akkor, amikor a harcban legyőztem önmagam, s megfelle az ügy békés befejezésére szolgáló nyilatkozatát és ezáltal lehetővé tette, hogy a kérdés peren kívül intézessék el. Hiszen mindnyáunk érdeke, hogy a zsidó közélet ezáltal kivédje ne vitesszen a nyilvánosság elé, hanem intézessék el pro domo. Hiszem és vallom, hogy cikke nem volt falánányt borsó. De azért az ország legnyugatibb orth. hitközségeknek ívet

A Mizrachi állást foglalása az oradeai hitközségi választások ügyében

A Mizrachi legutóbbi vezetőségi ülésén foglalkozott az oradeai orth. zsidó hitközségi választásokat és beható vita után a következő határozatot hozta:

A mai rendkívüli helyzetre való tekintettel fontosnak tartotta volna, hogy a hitközség jelenlegi vezetősége kezdeményező lépést tegyen egy — minden irányzatot magában foglaló — egység megteremtésére, amely meghozta volna a hitközség életében annyira kívánt békés harmoniát és egyesített erővel küzdhetne a mai súlyos zsidó problémák megoldásának a lehetőségeiért.

Tekintettel arra, hogy minden pártvillongást károsnak tart a zsidó közösségre, ezenel tudomására hozza t. tagjainak és az

Olesó karácsonyi vásár!
Rádió és csillár ajándékok érkeztek a „Leonardó”-ba kedvező részfizetésre is kaphatók,
Oradea, Str. Avram Iancu 1.

— KKL, országos konferencia Prágában Nov. 17-én tartotta Prágában országos konferenciáját a csehszlovákiai KKL. A konferencián előadottakból kiderült, hogy a legutóbbi évben 2.350.000 csehszlovákia gyűlt össze, amely a legnagyobb volt az összes cdiigi évek eredményei között. A KKL működésére, azt hitték általában nem következtet be. Ellenkezőleg, csak növekedett a bevétel és főleg az ifjuság munká-

Solterer nő, hála a Leton szappannak, megszerezte és megörzi az annyira irigylt üdö, hármasos aessint alább íer egyet, nem köneges moacn.

Szabály: Estenként mossa arcát a LETON szappan! Irmszerül hajóját. E gyöngyden ható krémes habot hagyja arcán néhány másodpercig. Utána öblítse le melegvízzel, majd közvetlenül hidegvízrel. Ez az egész! Másnap reggel friss, bőrcsinosan üde arc fogja a tükörben mosolyogva üdvözölni.

Ezen módon levele az arcot, lábbat, ar, mini csomícsen kára, külsőre, ha este lefekvés előtt alkalmazza. — A LETON szappan hársát nagyserien lokoza az eredeti LETON arcaj és LETON ricar.

Kapható 22 lejárú gyógyszertárban, drogeriában és illatszertárban, valamint a törökországban áruházaiban. Oradea Saspassaue

jobb volt békésen elintézni s amikor a t. ló-szerkesztő ur a kívánt elintézetet szolgáló nyilatkozatot megfelle, akkor csak a „köz”-nek szolgált. Ez nem volt megfutas az Ön részéről, ha nem belátása a magasabb erkölcsi tekintetnek hogy alája rendelt minden egyéni és szubjektív tekintetét a köz érdekeinek. Kérjük, hogy a jövőben az igazságot elmondja, erejét küzdeni, dolgozni a közösségek szemben.

Ma, amikor százszorosra érezzük a helyzet nehézségét, érezzük a zsidó születés sanyaru edettségét, ezáltal van bátor szókimondó harcosokra, akik tudnak legjavát vizik a küzdelemben. Mi vidéki intrékuelliek, elismeréssel adózunk az Ön lapjának és kívánunk továbbra is erőt és kitartást. Fogadjon igaz tisztelettel üdvözlését és az Ur edjén erőt a továbbiakra. Isten híva: Dr Lőte Jenő.

összes hitközségi tagoknak, hogy a hitközségi választásokon nem vessz részt.

A Mizrachi helyesponrti vezetősége.

— Aranyéremmel tüntették ki egy oradeai iparvállalatot. Örömmel kell regisztrálnunk azt a tény, hogy egy oradeai iparvállalat, a Mutzen Sámuel tulajdonát képező „Majestic” börgyárat az iparügyi minisztérium nagy aranyéremmel tüntette ki. A börgyár gyártmányai országoserte, sőt még az ország határain túl is a legjobb hírnévnek örvendnek és általánosan ismertek, s így a miniszter kitüntetésé egy arra érdemet iparvállalatnak és annak agilis tulajdonosának méltó elismerése.

ja volt eredményes, — NZO vallásos szervezetei. Varsó. Az új cionista szervezet határozata értelmében a „Brit Isurum” néven alakult különálló vallásos szervezetek floszlatnak és azokhoz a központi vallásos szervezetekhez csatlakoznak, amelyek az NZO keretei között tömörültek. Ugyanez a határozat a Mizrachi iniciatív csoportjára és a „Hitachdut hacharedim” csoportra is vonatkozik.

HETI GLOSSZÁK

Hitler gégebaja

Motto: Ea kajchaj élő betív...
Amikor a moabita és midjanita vezérek közös akcióit határozták el Mózes ellen, akkor a midjanita papok azt mondták, hogy nincs ereje csak a szájjában. Értsük ezalatt, hogy csak szavakkal tud hatni és ezért állították te ellene Bileámot. Azt a Bileámot, aki azután keleti rabuliztikával és szócsavarással akarta dicserő szavai közé csempészett szidámmakkal tönkretenni a zsidókat.

Az új kor Bileámja, a németek Hitlerje, nem olyan toleráns mint Bileám volt. Ő még annyira sem érdemesít a zsidókat, hogy burkolt szavakkal kárhoztassa őket. Hanem igazi amalekita módszerrel, vlt hibáit nemcsak ösörözta, hanem bünteti is, a maga emberi, ösörözta, gótosz módszereivel. Poklot csinált a földön ötszáz ezer zsidó testvérünknek, az amalekita Hitler, aki hosszabb idő óta gégebajban szenved.

Gégerák — mondják az optimisták. Hát hogyan? Az égiek így büntetnek? En kajchaj, élő bőfiv... nincs ereje, csak a szájjában és most recedte lelt és a szája, amely osztogalja a halált és a nyomort, ártatlan zsidó szőezrek között! Hitler szenved, mint ahogy Titus is szenvedett, a zümmögő légytől, amely agyába fészkelte magát. Hitler is kezd érezni, a büntetés égiek bosszuját. Nem kell babonásnak és nem kell elfogultnak lennünk, amikor úgy érezzük, hogy kell lenni valakinek, tőlünk transcedens távolságban, aki nem bírja már nézni annyi milliónyi ártatlan ember kínszenvedését.

Hitler végső kétségbeesésében — zsidóhoz fordul, hogy gyógyítsa meg. A zsidó ifjakat kiebudálja az egyeteméről. Zsidó ne legyen orvos. Zsidó ne legyen semmi, a zsidó pusztuljon el — ez a cél, ez a motto, ez a vágyak ne továbbja. És amikor a gégebaj már kezd nagyon súlyos lenni, akkor hívják Neumann professzort Bécstől, a világ legkiválóbb gégespecialistáját, hogy segítsen.

Ha nem volna olyan tragikus a sorsunk, akkor hangosan, keserűen és ezetharsorlatban felléne nevetnünk ezen a komédián. Kell a zsidó orvos, ahogy kell nekik Ehrlich Salvarsonia, ahogy kell nekik a zsidótelálta maláriás oltás.

A Führer, az emberfeletti embernek kikialtott mázofóbia és végső kétségbeesésében már zsidó orvoshoz fordul. Neumann dr segít! És Neumann professzornak, a vallásos zsidóknak, nem lehet és nem szabad segíteni. És ebbeli felfogásunkat nem az támasztja alá.

A saszi rebbe és a zsidó erdőkertülő

A „saszi”-nél, a „városzólóban” egy falusi zsidó gubbaszt a kályha mellett. Kora reggel érkezett egy parasztszerezen és egész napot át figyelmesen hallgatta a „klauz”-ban a tanult és monón írta be a nagy rebbe csodátról szóló történetét. Szemeit gondok árnyé kolták be és barázdás arc az átelt gondokkal teli idöket árulták el. De azért öröm villant át néha arcán. El akarja mondani buját-baját a saszi zsidóknak. Ez máris bizakodással tölti el valóját, bár még mindig nincsen teljes mértékben meggyőződve a segítségéről. Nyugodtan ül a nagy homályos szobában, közel a kályhához, a sok hassid között, akik mind a „kvittl” árvételére várnak.

Künn az ablaktáblákat paskolja az eső. A gabbe asztalán egy gyertyák meg megimbolognak. Fáradságtalanul röjja a betűket a ludtoll a fehér papíron és a zsidók félelemmel és tisztelettel lépik át a nagy caddik szobájának ajtaját.

A szerény falusi zsidó lassan felemelkedik. Csak rövid kívánságát véti papírra. Amikor a gabbe fülebe sugja kívánságát, mélyen sóhajt,

ami szívünk leghőbb vágya. Nem az az óhaj, hogy Hitler mielőbb bevonuljon a tenton ösők közé a Walhallába. Oh mi nem tudunk ilyen pokolnak lenni, még az amalekita legfőbbiével szemben sem. Bennünket csak a józanság készít arra, hogy azt tanácsoljuk a professzornak, hogy: ne menjen!

Ne menjen a professzor, mert hátha a betegség olyan stádiumban van, hogy a beteg meg kell haljon, magasabb rendelkezés folytán. És akkor újabb minden eddiginél rettentőbb vérvád hárul a zsidóság feje felé: a zsidó orvos megölte a legfőbb antiszemitát, Bárha Neumann minden lehető elkövetné, hogy megmentse Hitler életét, de a rák ellen nem tudja felvenni a harcot. Mi lenne akkor? Rossz rá is gondolni.

Ne menjen a jó zsidó doktor ur Berlinbe, ne menjen, már csak azért sem, mert a Hitler halálánál is rosszabb is következhet. Igen, annál is következhet rosszabb! Hová Hitler meggyógyul...!

A francia tüzkerezt vezére nem antiszemita

A párisi „Le Journal”-ban egy interjú jelent meg. A kérdezett La Roque ezredes, a Tüzkerezt szélsőjobboldali szervezet népszerűvé vált vezére, aki nyilatkozott a zsidósággal kapcsolatos álláspontjáról. Az ezredes kijelentette, hogy nem hagyja magát befolyásoltatni és szoról-szóra ezt írja:

— Nem akarom a németországi törvényeket és történeteket sem megromlani, sem dicserni, csak annyit mondhatok, hogy ezek a törvények semmi kapcsolatban nincsenek az emberiséggel. A fajiság hangoztatása Franciaországban nem volna egyéb, mint egyszerűi magmolás, ami nálunk természetellenes. Magam is hiszem és vallom, hogy a fajiság, gaz örület és

A tükör is azt mutatja, hogy NIVEA-val ápolja magát

A háztartási munkák dacára is puha marad a bőre, ha Niveával ápolja. A Nivea rendszeres használata biztos védelem a kellemetlen hatású nedvesség és hideg ellen. A NIVEA puhán, vékonyan tartja a bőrt és megakadályozza a nyers, kiütéses bőrképződést. Egjéjűl a NIVEA tartalmaz Euceritet. Ez a kitűnő hatásának titka s ezért a NIVEA pótolhatatlan.

NIVEA-CRÈME doborokban és laborokban Lei 16. - 72. NIVEA-OLAJ Lei 24. - 16.

megengedhetetlen igazságtalanság.

Igy ír az ezredes és a párisi újság azt is közli, hogy a Tüzkerezt szervezetben, sőt a vezetőségben is lehet néhány zsidó találni. Természetesen a világ zsidósága örömmel veszi tudomásul, hogy a francia szélsőjobboldali szervezet vezére szereti a zsidókat. Csak-hogy Sir Mosley, az angol feketekingek levitelt vezére is így kezdte. Nem volt antiszerita, De azután azzá lett. És ezt a páfordulást azzal indokolta, hogy amikor a szocialisták és kommunisták ellen harcolt mindenhol az első sorokban, az elesapatok leglén, csak zsidókat talált. Ahogy La Roque ezredes legnagyobb ellenére is, Leon Blum, a francia bal oldal vezére és a szocialista radikális front leg-hangosabb reprezentálója, Ha ma nem, hát

szemei vágódón néznek a rabbi ajtaja felé. Nemsokára hideg lesz és neki épen most kell reszketni azért, hogy fedél alatt legyen családja és legyen egy kis enniival a háznál.

Benn, a „saszi zsidó”-nél, kitor a bánat mellől. „Rebbe! En egy erdőkertülő vagyok egy zsidó erdőkertőskösnél. Egész héten át az erdőben vagyok. Mindenkor szorgalmasan elvégzem munkámat. És a gazda mégis folyton el akar küldeni. Nincs vagyonom, nincsen családom, amelyik segítsen. Ha lakásom feladom, vehetem családommal együtt a vándorbotot kezembe. Rebbe Mose Leib arca nem árul el semmit, Nyugodtan ül, nézi a kvittlit és beszél a falusi ember arcába.

— Együtt laksz a családdal? az erdőben? kérdi megfontolással. A zsidóknak meggyőnyed a háta és így válaszol: Az Eg óvjón ettől. Hiszen olyan bizonytalan ez az állás, hogyan vihetném oda családom?..

— Akkor siess — mondja a rebbe — mi-közben rápillant a nagy fölhiszokra — vidd feleséged és gyermekeidet is az erdei kunyhóba. — Ezután nevetni kezd és felemelkedik helyéről, miközben nézi, hogy a zsidóskának milyen súlyos gondot okoz a parancs teljesítése. Ilyenkor késő ősszel, egy erdei kunyhóba menni

gyermekkel, asszonnyal, egy bizonytalan az idő viharainak ellent tudni alig álló erdei házba?.. Hiszen a tulajdonos mégjobban fel lesz háborodva..

Erosen havazott már, amikor az erdőbirtkos felkereste az erdőkertület. A kunyhóban éles összetűzés volt a két férfi között. Azt hitte már szegény, hogy egy-kettőre ki kell menjen a tél viharba családjával együtt. Akkor hirtelen minden átmenet nélkül megnyugodott a tulajdonos és amikor a ház előtt levő szánkóba ült, akkor új szerződés volt a kertűs kezében, sokkal kedvezőbb, mint amilyen az előbbi volt.

Ismét ott áll a szegény falusi zsidó, a nagy caddik előtt. Ott áll, hogy megköszönje a „saszi zsidó”-nak a nav jót, amit tanácsálval tett. Reb Mose Leib nyugodtan végighallgatja amit mond, azután gyengéden ránéz egy kéznél levő „chimes”-re és odaszól egyik tocherjének:

— Ismerem én a zsidaimat. Egyetlen egy sem merne volna télviz idején ezt a szegény embert, családijával együtt a szerencsétlenségbe dönteni. Vajjon messzi van-e tőlünk a megváltás?..

akkor holnap, bizonyára jön majd pillanat, amikor a Tizkereszt vezére szembe kerül Blummal. És akkor nem a szocialistát, hanem a zsidót fogja benne — gyűlölni, és ha Blum, a nagy ellenfél zsidó, akkor minden kommunista-szocialista zsidó és mindent gyűlölni kell. És ha ma még nem gyűlöli a zsidókat La Roque ezredes, mi lesz holnap, amikor félreismerően meggyűlöl bennünket?

Akkor kezdődik majd a hajrá a francia szélsőjobbaldalnál is. Mert akárhogy és bármiképp is a vége mindennek ez: úsd a zsidót.

Egy finom női kéz

Költők milliószor megénekelték, írók megírták, szerelmesek sirtak érte és meghaltak: a finom női kézért. Azért a kézért, amely mint anya, úgy tud simogatni mint soha senki, azért a kézért, amelynek finoman vibráló ujjaiiban ezernyi szonáta rimje zeng és csodásan finom futamok rejtőznek. Ugyebár így tudunk mi irni a női kézzel.

De vajon hogyan írjunk arról a finom női kézzel, amely a bucaresti egyetem folyosóján ütésre emelkedett és le is süjtött. A legutóbbi diákzavargások alkalmából, írják a lapok, egy egyetemi hallgató nő lefogott egy zsidó hallgatót az egyik férfi kollégával és úgy megpofozta, hogy az véres fejjel esett össze. A finom női kéz, véresre pofozott egy kollégát. Ennyire jutott a lelke romlásra. Mert ne feledjük azt, hogy nem arról volt itt szó, hogy szerelmért küzdött két nő, óh ez sablonos. Arról sem, hogy valamelyik elveszi a másik kenyerét. Nem, egyikről sem. Csak annyit: hogy ez az intelligencia magasiskoláját járó hölgy — arculitotta a zsidóságot. Mert az öldözet egy szegény, sápadt zsidó lány volt, aki tanulni ment az egyetemre és nem verekedni. Micsoda csalódással indulhat neki az életnek, egy ilyen „megpofozott” nő. Véres lett arca, haja, ruhája, csak azért, mert zsidó anya szülte.

És a „finom női kéz” új hivatást talált. Nem fájó sebeket kötött, nem lázas gyermek homlokát hűsít, nem fértszájnak nyitja csókra, nem, egyiket sem. „Új hivatást” talált. Verekedik, üt és pofoz. Nem is egy embert,

hanem tizenhat milliót egyszerre. Arculiti a zsidóságot. Mert ez ma az uralkodó szellem. Régen? Egy leány, a görög és latin klasszikusokat élvezte, olvasott szonettet és járta a képgalleriákat. Lekecsédt minden széppért, jóért. Altitatódott lelke milliónyi szépséggel. Hiszen ezt követeli joggal az élet, egy fiatal leánytól. Megengedték nekik, a nőknek, mert kulturazomjasok voltak, hogy továbbképezzék magukat. Ma már egyenrangú egyetemi polgárok, akik épen úgy harcolhatnak a tudomány és művészetek terén, mint a férfiak. De nekik ugylétezik nem a könyvek, nézetek, a tudás és hasznosság pálmája kell. Hanem az „ököljog” uralmának barbár megdőlői közé állottak. És a finom női kéz, meggyalázta önmagát. Utásra emelkedett és megvert egy vele egyenrangú kollégánál. A finom női kéz romantikáját is le kell degradálni. Nincs többé finom női kéz, csak pofozó brutalitás van, ott lenn, az egyetemek „felszentelt” csarnokaiban...

Fotográfia a német zsidókról

Nemrégiben a berlini zsidó hitközség nagy termében a palesztinai vándorlás kérdéséről beszéltek. A bevezetőt a hitközség elnöke tartotta, Heinrich Stahl a Berlini Viktoria Biztosító igazgatója, aki a következőket mondotta többek között:

— Minden vándorlásnak célja kell legyen és nem lehet senki a nagy bizonytalanságba. Nem mondunk újat, amikor állítjuk, hogy ebből az országból el kell menjünk és ez a folyamat már meg is indult. Felmerül a nagy kérdés, Hova? Csak két lehetőség volna: Dél-amerika és Délafrika. De itt is korlátozott a felvevőképesség és felvevési akarat. Ösztönít

*Ideális, biztos, olcsó
Kellemes használatú az
Artin - dragée.*

bevalhatjuk, hogy főképpen egy marad számkunkra: Palesztina.

Ezt mondotta az antizionista programmal megválasztott elnök Berlinben. De sok könny és jaj kellett följön, amíg Stahl direktor ur is felismerte azt, hogy mit jelent Palesztina a zsidóság szempontjából. Jó volna, ha a Stahl példáján okulnának azok, akik még mindig nem látják és hallanak, akik még mindig azt hiszik, hogy asszimilációval, idegen pártokban és idegen zászlók alatt boldogulhat a zsidóság.

Visszont ugyanezek érdekes és szinte jellemző a német zsidóságra, hogy egy bizonyos gógot nem tudnak levetni még azok sem, akik különben ismerik a dolgok nyitját és mélységeit. Így például dr Franz Meyer, a német zsidóság egyik vezetője azt mondotta a legutóbbi ülésen: Az 1000 kiadott certifikátról azért kaptak 500 darabot a német ifjuság, mert a német zsidóknak kitűnően iskolázott mezőgazdasági ifjusága van...

Hát ez enyhén szólva: nem felel meg a valóságnak. Tudniillik, az nem igaz, hogy ezért kaptak 500 certifikátot, holott a világ zsidóságának számarányához viszonyítva, legfeljebb 50 darab járt volna a német zsidóságnak. Nem azért kapták, mert jó mezőgazdasági munkások, mert Lengyelországban, Romániában, Arabiában és Perzsiában és még sok helyütt másutt is, legalább 100.000 főnyi kitűnően kiképzett ehebur vár certifikátra. És a hallgatón nagy áldozatokkal járó kiképzés után némán hallgatnak és várnak, mert úgy érzik, hogy a leg-sürgősebben most a németeknek kell a palesztinai szabadság. Ők szegénynek hallgatnak és ennek ellenében egy német cionistának is fellázad a porosz gőg és azt mondja, hogy azért kaptak 500-at az ezerből, mert ők — igen ők, a német zsidók — a világon a legjobbak.

Ilyen bebeszélések ők, német zsidó testvéreink. Ez rájuk ragadt abban a pillanatban. Nem is csoda. De le is szokhatnának róla, mert ahogy ezért a tulajdonságukért gyűlölik az egész világon a németeket épen úgy meggyűlölhetik őket is — pedig nekik sok szeretetre volna most szükségük. Nagyon sok szeretetre, hogy mielőbb kikerülhessenek a barna pokolból.

Óráig és lehet egy napig, két napig. Megírta a kecske a farkát és elkezdett mekenni. A barlang végére ért. Amint kijötték a barlangból, látott magas hegyeket és bergeket és gyümölcsösökkel és élő víz forrása cseregded a hegyekből és a szél mindenfajta illatot kelhel és a kecske felkuszik a fára és belekapaszkodik áráiba a szentjánoskenyér hult a fáról tele méz zsel és a kecske eszik a szentjánoskenyérből és iszik a kertes forrásból. Felállt az ifjú és szolt a járókelőknek: megeskettek benneteket, jó emberek mondjátok meg, hol vagytok és mi ennek a helynek a neve? Mondották neki: Izrael országában vagy és közel vagy Cefathoz. Fölemelte az ifjú a szemét a magasba és szolt: áldott legyen a Mindenható, hogy elhozott Izraéll országába. És megcsókolta a porát és leült a fa alá. Mondotta: míg lehel a nap és futnak az árnyékok, itt ülök a hegyen, a fa alatt, aztán hazamegyek és elhozom apámat, anyámat Izraéll országába. Amíg így ült és táplálta szemét Free Jisrael szentségéből, hangot hallott, mely hirdette: Jertek, menjünk a Szombat királynőjé nek elejébe! Es látott embereket, mint angyalokat fehér átvetőkbe burkolva, műtuságokkal a kezükben és minden ház ki volt világítva sok gyertyával. Gondolta, elérkezett a péntek este, most már nincs idő visszatérni. Kitért egy nádszálat és bemártotta bogycokba, mikből tintát csinálnak, hogy a Tóra könyvét írják vele és vett egy darab papírt és levelet írt anyjának: a föld széléről delokat hallatok, hogy megérkeztem békében Izraéll országába és most itt ülök Cefáth szent város mellett és illatosítottam a szentségtől. És ne kérdezd, hogyan jutottam ide, hanem fogd meg azt a fonalat, amelyt a kecske farkához kötöttem és menj a kecske nyomában és akkor bizony megý az utá-

don és a kecske Izraéll országába. Összegöngyöltette az ifjú a cédulát és betette a kecske fülebe. Gondolta a szívében: Ha majd odaér apához, apa megsimogatja a fejét, az megázza a füleit és akkor kiesik a cédula a füleből, apa azonnal felveszi a cédulát és olvassa, ami benne írva van és fogja a fonalat és jön vele Izraéll országába. Visszatért a kecske az öreghez, de nem mozgatta a füleit és a cédula ki nem esett. Mikor az öreg látta a kecskét, hogy visszatért és a fia nincs vele, ütni kezdte a fejét és kiáltott és sirt és jajgatott: fiam, hol vagy? Fiam, bár haltam volna meg én helyetted, fiam, fiam, és egyre sirt és gyászolt a fiáért, mondván, vad állat ette meg őt, szétépte, szétépte a fiamat, és nem akart visszatérni és szolt: leszállok a fiamhoz az alvilágba. És valahányszor látta a kecskét, szolt: jaj az apának, aki számizte gyermekét és jaj annak, aki kivitte ebből a világból. És nem tudott nyugodni a lelke az öregnek, míg metszött nem hivatott, hogy levágja. Jött a metsző és elvágta a kecskét, lenyuzták a börtét és cédula esett ki a füleből. Fölvette az öreg a cédulát és szolt: fiam írása ez. És olvasta mindazt, amit fia írt neki. Elkezdte ütni a fejét és sirt: jaj, jaj, oh jaj az embernek, aki elrontotta a szerencsét saját kezeivel és jaj az embernek, aki rosszul fizetett a jótévőnek. Gyászolta a kecskét hosszú ideig és nem akart vigasztalódni és szolt: jaj nekem, hogy felmehtem volna egy ugrással Izraéll országába és most elkopotam napjaimat ebben a Galuthában. Azóta eltűnt a barlang nyílása a szem elől és a rövid ut többé elő nem kerül. Az ifjú pedig, ha meg nem halt azóta, még virágzik, mint a virág a bozótnban és aggságában is ifjan boldogul és virul és az élet országában él és boldogul.

S. J. AGNON (IEL-AVIV):

Történet a kecskéről

Történt egy öreggel, aki köhögésben szenvedett. Mentek és kérdeztek az orvosokat, azt mondták, hogy igyon kecsketejet. Ment és vett magának egy kecskét és bevitte a kamrába. Nem telt bele sok nap és a kecske eltűnt. Mentek keresni és nem találták, sem az udvarban, sem a kertben, sem a tanház tetején, sem a forrásoknál, se hegyen, se mezőn. Néhány napig elmaradt, aztán magától visszatért és amikor visszaérkezett, tele volt a tőgye sok tejjel és az izé olyan volt, mint az Eden kertjének íze. És nemcsak az egyszerű, hanem sokszor tünt el a házból, mentek keresni és nem találták, míg vissza nem tért magától és tőgye tele volt méznel edesebb tejjel és az íze, mint az Eden kertjének íze. Egyszer szolt az öreg a fiának: fiam, tudni vágyom, hová megy és honnan hozza ezt a tejet, mely oly édes az imyemnek és minden esontomnak gyógyulás. Szóltott neki a fia: Apám, van erre jó tanácsom. Mi az? Fölált a fia és hozott egy fonalat és hozzákötötte a kecske farkához.

Szóltott neki apja: Mit eszelekzel, fiam? Fonalat kötök a kecske farkához és ha érzem, hogy el akar indulni, fogom a fonal végét és megyek én is vele az uton. Bólintott az öreg a fejével és reáolvasta: „Fiam, ha böles a te szíved, örvend rajta az én szíven is.”

Reáköttötte a fia a szép fonalat a kecske farkára és figyelte észvelel: Mihelyt menni akart, fogta a fonalat a kezébe és nem engedte el, míg el nem indult és ő utána ment. Huzódott és ment, míg egy barlang elé ért. A kecske bement a barlangba és az ifjú fogta a fonalat és ment utána. Így mentek egy óráig, két

Lepada ú miniszter rendelete értelmében:

Az erdélyi zsidóság bucarestii hitközsége autonómiát kapott

Evek óta érdekes belső harc folyik a bucaresti anyahitközség és az Erdélyből odaköltözött ortodox mentalitású zsidók között. Amint már legutóbbi számunkban is megírtuk, a bucaresti orth. hitközséggel kapcsolatban a valási differenciálódás olyan élesen mutatkozott az első perctől kezdve, hogy közös platformra jutni kevés kilátás nyílott. Ez az ellentét hol erősebben, hol gyengébben mutatkozott, aszerint, hogy a nagy hitközség vezetősége menyiben érezte az erdélyiek „konkurrenciáját.” Természetesen a főtervezésük odairányult, hogy behelyezték minden tekintetben az erdélyieket és e célból bizonyos kedvezményeket helyeztek kilátásba, főképpen a vágatással kapcsolatban. Ezen a téren azonban oly nagy volt az ellentét a két felfogás között, hogy közös nevezőre nem bírták hozni a két mentalitásbeli különbségeket.

Evekig tartó viszálykodás magva volt ez, amely most végre nyugvópontra jutott. Egyidőben az erdélyi ortodoxok hitközsége és a nagy hitközség vezetősége között megállapodás jött létre az irányban, hogy Schorr főrabbit választják meg az erdélyiek főrabbiának. Ez egyidőben elhallgattatta a két különböző felfogású zsidók további ellentétét, azonban végül mégis nyíltan rendezni kellett a kérdést.

Újabb tárgyalások indultak meg, amelyen a különben igen megértő és lojális anyahitközségi vezetők Birman szenátor, hitközségi elnök jóakaratuságára támaszkodva, azt kérték, hogy az erdélyi ortodoxok hitközsége a bucaresti vágatási díjaknak tizenhatodrészt fogadják el, mint a rájuk eső részt. Az erdélyiek ezt nem fogadták el, mert kiszámították, a „benszülött” zsidók e téren való könnyvétségére, nem találják meg az arányt a vágatási fogyasztásnál. Ezt tekintetbe véve és szemelött tartva, az erdélyi ortodox hitközség prominens vezetői felkeresték Lepedatu minisztert, akinek előadták álláspontjukat. A miniszter igen megértően fogadta a hitközség panaszát és hosszas tárgyalások után 429-24-1934. beadványt olyképpen intézte el, hogy rituálé szempontjából egyenrangúnak ismerje el a bucaresti ortodox hitközséget adott számukra.

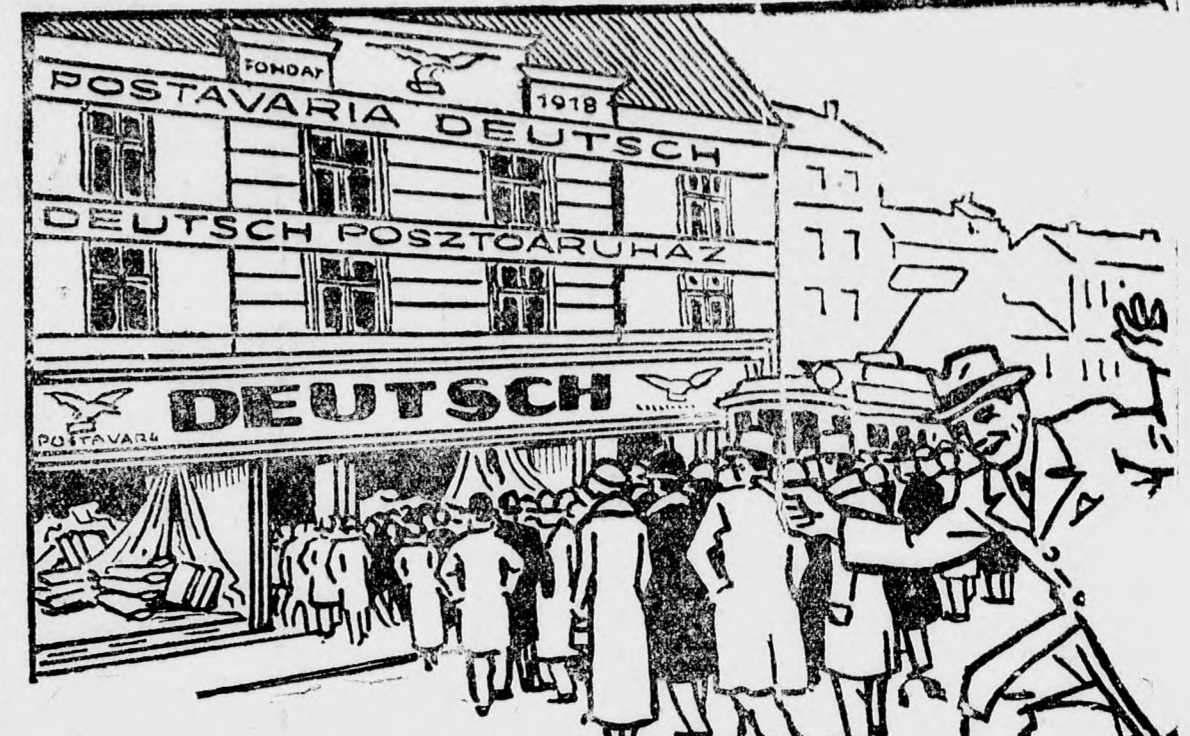
Egyidejűleg Lepedatu miniszter a következő kijelentést tette:

— A zsidóság mai helyzetében nagyon szomorú, hogy a zsidók az ország sokrészejében szemben állanak egymással. Így van ez számos erdélyi, bukovinai és besszerábiai hitközségben. Remélem azonban, hogy a mostani rendelkezéssel a két hitközséget közelebb hoztam egymáshoz.

A miniszter megértő, nagyfokú toleranciáról tanuskodó nyilatkozatát megelégedéssel vették tudomásul azok, akik a miniszternél jártak és hinni lehet, hogy ezzel a sok huzavonát és ellentétet támasztó kérdést sikerült végre nyugvópontra juttatni.

Most már misem áll utjában annak, hogy a bucaresti vallásos zsidóság elinduljon azon a fejlődéskövetelte uton, amely oda fog vezetni, hogy egy virágzó vallásos hitközség növekedjék nagyváros ország fővárosában. A hírek szerint épen ennek a célnak érdekében mozgalt indult meg most az erdélyiek között az irányban is, hogy Schorr főrabbi helyére egy megfelelő mentalitású askenáz főrabbi kerüljön a bucaresti vallásos zsidó hitközségnek élére, mert egy megfelelő lelkipásztor sok tekintetben összefogná a még nem eléggé összeforrott és még mindig nem egészen egységes bucaresti ortodox zsidóságot.

Fennek a biztos hitében dolgoznak a bucaresti vallásos zsidók, akik különösen ambicióják, hogy mintahitközségévé váljanak az országban, amelyre égetően sürős szükség van, hogy az ország fővárosa ezen a téren is magához ragadja az iniciatívát és centruma legyen az ország vallásos felfogású zsidóságának is.

Folytatjuk

Olcsó karácsonyi árusításunkat Egyes öltöny és kabátszövet maradékokat rendkívül olcsón árusítjuk. Maradékok már 25 leitől darabja

Deutsch Posztóáruház

Erdély és Bánát legnagyobb szövetáruháza
Oradea, Strada Avram Iancu No. 4.

Diszes heti naptárunkat vevőink díjtalanul kapják

Véres antiszemita zavargások Lengyelországban

Egyre nő a halottak és sebesültek száma

Varsó. A kormány szigorú rendszabályai ellenére Lengyelországban tovább folytatódna az antisemita zavargások, sőt egyre súlyosabb méreteket öltenek. A hivatalos lengyel távirati iroda közlése szerint Kielec körzetében, Odryzvol városában antisemita kilengéseket rendeztek a nacional demokrata párt agitátorai. Opozcióból rendőrökönként menesztették Odryzvolba a zavargások megfékezése céljából. Utközben a rendőroket megtámadta egy embertömeg, melynek tagjai közöport zudítottak a rendőrokre. A rendőroket sortűzre adtak a levegőbe, mi a tömegből revolverlövéssekkel válaszoltak. A rendőrség erre kénytelen volt a tömeg közé löni, melynek következtében négy tünető meghalt, többen megsebesültek. A huligánok vezetőit letartóztatták, Kielec körzetben másutt is voltak antisemita zavargások, amelyekkel azonban sikerült idejében elfojtani. Hivatalos jelentés szerint az egész körzetben csend és rend uralkodik most.

Tani. A politechnikumon felfüggesztették az előadásokat. November 28-án, a három évvel ezelőtt Lembergben megölt diák, Grotkewski halálának évfordulója alkalmából a nemzeti demokrata diákok tüntetéseket rendeztek a zsidók ellen. Több helyen bevették a zsidó üzletek ablakait és súlyosan inzultáltak egy ötven éves zsidó férfit. A rendőrség szétoszlatta a tüntető ket és többet letartóztatott közülök.

Posen. A poseni zsidó egyetemi ifjuság önszervező szervezete komünikében közli, hogy november 23-ika óta állandó támadásoknak vannak kitéve a zsidó diákok az egyetemen. Az antisemiták vérsere verik és kikérgetik a zsidókat a fakultásokról. Az egyetem rektora megígérte a zsidó diákság delegátusainak, hogy gondoskodni fog a rend fenntartásáról, a véres támadások azonban nap-nap után megismétlődnek. Összesen huszonöt zsidó diákot sebesítettek meg súlyosan az antisemiták. A diákság elhatározta, hogy a többi lengyel egyetemek zsidó diákijuságával karöltve egyetemes védelmi akcióit indítanak a kormánynál.

Varsó. Tegnap temették el Radom városkában a hatvanhat éves Monisch Poznanszki nevű zsidót, akit az antisemita huligánok öltek meg. A zsidó lakosság hatalmas tömeget kísérték utolsó útjára az antisemita zavargások áldozatát.

Az antisemita zavargások azonban még mindig nem szűntek meg, sőt Radomban is újabb kilengésekre került sor. A nemzeti demokrata huligánok számos zsidó üzlet ablakait zúztak be.

Altalában a kilengések most inkább a kisvárosokra koncentrálnak, Radomon kívül Nowe Mjasto helységben is súlyos zavargások voltak. Számos zsidót vérsere vertek a huligánok, míg másoknak ablakait zúzták be.

Lemberg. A lengermi politechnikum mérnöki fakultásán a nemzeti demokrata diákok behatoltak a laboratóriumokba és súlyosan inzultáltak kilenc zsidó diákot, akik közül kettőt életveszélyes sebekkel kórházba kellett szállí-

Lesújtó véleményt nyilvánított

A nemzetközi jogi konferencia a nürnbergi zsidó törvényekről

Páris. A nemzetközi jogász konferenciát november 30-án és december 1-én tartották Párisban, a nemzeti szocialista törvények jogi alapjairól. 320 delegátus vett ezen a konferencián részt és beható tanulmányozás után egyhangulag elfogadták azt a rezolúciót, amely szerint a konferencia ama nézetének ad kifejezést, hogy ezek a törvények olyan ideológiai szempontból készültek, amelyek azokkal a jogról alkotott alapelvekkel, amelyek emberek egymásközötti viszonyát, a civilizált népeknek szabályozza — szöges ellentétben állnak. Ezek a törvények hallatlan merényletet jelentenek az emberi méltóságra és szent emberi jogokra, valamint a lelkiismereti szabadságot sértik. Személyi jogra vonatkozó kitételeket külföldi törvényesítők nem kötelesek respektálni. Vissza kell utasítani azokat, mert merényletek az emberi jogok ellen. Ezek a jog nélküli jogi szövegek olyanokra is vonatkoznak, akik külföldiek de ideiglenesen Németországban tartózkodnak. Ezek viszont beavatkozást jelentenek más állambeli polgárok jogába, amely ellen fel kell szólítani az érdekelt államok. Az állampolgári jogok megvonása számos jogszere-

mi állampolgárt kivándorlásra kényszerít, mert nem akarják kiteenni magukat a megvetésnek, a szokásos kirablásnak és üldözésnek. Viszont ez terheli az idegen befogadó nemzeteket, amelyek ezeket a rendszerint szegény embereket fel kell vegyék a saját polgáraik rovására.

A konferencia azt tanácsolja tehát, hogy jöjjenek össze azok az államok, amelyek nem helyeslik ezeket a nemzetközi jogszövegekkel ellentétes törvényeket és a Népszövetség is köteles lenne ezeknek a törvényeknek visszahátasáról tárgyalni. A konferencia kijelenti, hogy azok az ideológiai nézetek, amelyeken a nemzeti szocialista törvények nyugszanak, nem méltók arra, hogy megvitatás tárgyává tészenek, mert a neveltségesség helyegét viselik magukon és alkalmazásuk nemzetközileg undort keltenek. Az ifvenfajta törvényhozásnak nincs joga arra, hogy jogi doktrínákkal alátámasztást nyerjenek, mert ezek alapját a gyűlölet, a politikai, gazdasági és szociális rivalitás képezi, amelyet a nemzeti szocialista kormány korházott fel.

Dr Faitlovits érdekes előadása a falasákról

Nemrégiben dr. Faitlovits előadást tartott New-Yorkban arról a felleldező utazásáról, amelyet annak idején tett Abessziniában, amikor megtafta a falasákat és megalakította a Pro-Falasa bizottságot. Faitlovits 1923-ban egy nagy központi iskolát létesített Addis Abehában. E megalakított bizottságnak köszönhető, hogy a keresztény misszionáriusok sikeres működése megszűnt a falasák körében. Azóta békén hagyják őket, amit elsősorban annak lehet betudni, hogy a császár igen toleráns. Faitlovitsnek sikerült sok falasát Palesztinába és a galutba vinni, ahol tanítóknak és rabbiaknak képezték ki őket. A Pro Falasa bizottság a héber szentkönyvekből kivonatokat terjesztett és tanította a hűbert, amely ismeretlen volt előttük. Faitlovits newyorki beszédében hangsúlyozta, hogy feltétlenül szükségesnek látja, hogy egy nevelőotthont állítsanak fel Palesztinában direkt a falasák részére. A kiképzett ifjak pedig azután vezető állásokat nyerjenek el otthonukban. Azonkívül arra is rámutatott Faitlovits, hogy India, Afganisztán, Kína és Perzsia exotikus zsidó számára is szükségessé volna egy ilyen kiképző iskola létesítése. Palesztinában. Egyedülálló intézmény volna ebben a minőségben és áldásos volna tevékenységé. Végül hangsúlyozta annak szükségességét, hogy minél több pénzt adjon a világ zsidósága a falasák további kiképzésének előmozdítására.

Halálos ágyán visszatért a zsidósághoz egy pesti kitért zsidóasszony

Budapest. Néhány nappal ezelőtt tragikus esemény játszódott le egy pesti családban, amely a sablonos családi tragédián felül, rendkívül sok tanulságot rejt magában zsidó szempontból. Ruttkai Lászlóné egy 22 esztendősszony halt meg öt nappal esküvője után. Ruttkai László és felesége a katolikus egyház szertartása szerint kötötték házasságot. A fiatal asszony néhány hónappal ezelőtt kitért, volégeny határozott kívánságára, aki szintén átkeresztelkedett zsidó volt.

A temetése, a tragikus fiatalon elhunyt asszonynak, akit leánynevéen Spitzer Ilusnak hívtak, mégis zsidó szertartás szerint történt. Halálos ágyán azt kérte, hogy vegyék vissza a zsidóság kötelékébe. A törvény szerint, ha valaki vissza akar térni, jelentkezni kell a plébánián. Ebben az esetben lehetetlen volt. Dr. Groszmann Zsigmond rabbi megjelent a haláluknál és „befogadta őt újra a zsidó egyházba”. Ugyanakkor három ur elment az illetékes plébániához és kérte, hogy tekintsenek el a hivatalos eljárásról. Hivatalos irást nem adhatott a plébánia hivatal, mert személyes jelentkezés az eljárás, de tekintettel a rendkívüli körülményekre, nem emeltek kifogást.

Estére meghalt a 22 esztendőss Spitzer Ilus. Így történt, hogy míg néhány nappal ezelőtt katolikus pap eskette, koporsója felett zsidó rabbi tartott gyászbeszédet. — A temetés után megjelent a rabbi hivatalban Ruttkai László, a férfi és zokogva kérte dr. Groszmann Zsigmond rabbitól, hogy oldja fel a szőnyű bűntudat súlyát alól. Ő volt az, aki átvette menyasszonyát, hogy hagyja el a zsidóságot. Megdöbentő tragédia. És szomorú körkép, a magyarországi zsidóság egy részének mentali

Külföldi zsidó frontarcosok olasz zászló alatt

Róma. Az olasz háború hadi önkéntesei között igen nagy aránszámban vannak a zsidók. Nemesak magából Itáliából, hanem Egyiptomból, Algírból, Görögországból, Törökországból és egyéb országokból is. Leginkább olyan zsidókról van szó, kiknek szülei Livornóból. Anconából, Pisából és más olasz városokból kivándoroltak és olasz hazájuk iránt való hűségüket most he akarják bizonyítani. A Róma melletti Sabaudiában felállított légióban, mely egészben külföldi olaszokból alakult, igen nagy számmal vannak zsidó tiszték. Egyik zászlóaljnak a tuniszi Lionelle Attias zsidó őrnagy a legmagasabb rangú tiszt. Attias őrnagy a nagybátyjával és fiatal fiával együtt önként sietett a zászló alá. Az önként jelentkezett zsidó tiszték közül fölemlítendő: Modiano hadnagy Szalonikiból, Sacuto hadnagy, Bensson és Disegni századosok, akik a világháborúban is az olasz hadseregben küzdöttek. Catarinas Emanuel ifjú rabbi is önként jelentkezett.

Rómából jelentik, hogy az abessziniál fronton működő két olasz zsidó tábori rabbi, Aldo Sonnino és Amadeo Terracina kitértetést kaptak az ellenség előtt fanusított vitéz magatartásukért. Az olasz kormány e híten nevezte ki a harmadik zsidó tábori rabbit az abesszini fronton Emanuel Catarinas személyében, aki önkéntesen jelentkezett a hadseregbe.

Joachim Prinz Jugoszláviában, Belgrádból jelentik. Néhány napja Jugoszláviában tartózkodik dr. Joachim Prinz, a neves berlini rabbi és zsidó történész, aki a jeruzsálemi héber egyetem európai meghatalmazottja. Belgrádban, Zágrábban és Szerajevóban nagyszabású előadásokat tartott az egyetem érdekében. Elfogadást ezekre menő tömeg hallgatta végig. Joachim Prinz meg akarja szervezni a jeruzsálemi egyetem harántaimak köré. Jugoszláviában és ki akarja építeni az együttműködést a jugoszláviai főiskolák és héber egyetem között. Ebben az irányban tárgyalásokat folytatott a belgrádi és zágrábi egyetemek és akadémiai reprezentánsaival. A belgrádi egyetem fogadót estét rendezett dr. Prinz tiszteletére. Az egyetem szenátus diszülésén, amelyen a rektor és prorektor, a dékánok és tudományos akadémia tagjai is résztvettek, dr. Corovic rektor meglepetésvendégül megfogadta a jeruzsálemi egyetem kuratóriumának delegátusát és kezdeményezését a jugoszláviai és jeruzsálemi egyetem együttműködéséről és a tudományos közlemények kicseréléséről. Dr. Prinz meglátogatta Jugoszlávia többi városait is, majd Romániába jön.

Saját gyártmányú cipőt, garanciával legolcsóbban vehet SZIRMAY-nál, Oradea, Sas-palota.

== HIREK ==

A „Népünk” cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5696
Péntek: Kiszlev 17. Dec. 13.
Szombat: Kiszlev 18. Dec. 14.
Heti szidra: שבת
Heti haftóra: חן עזרי
Szombat kezdete:
Üzlet bezárás 4:05
gyeriyagyujtás 4:15
Isteniszület kezdete 4:20,
Szombat befejezése 5:15.

Egy per margójára

irta: DR. KLEIN MIKSA Csiu
Az oradeai törvényszék előtt folyó per befejeződött. A zsidó közvélemény megnyugodva vette tudomásul ennek a pernek elintézési módját és formáját. Ennek a pernek nem is volt szabad műsképv végződni mert ez a per nem szolgált zsidó érdekert.

Magam is megkísérlettem az ügynek hűkés uton való rendezését magasabb zsidó érdekből. Nézetem szerint, minden ilyen konfliktusnak a din-tora előtt, vagy egy „Ehrengericht” előtt kell nyervein elintézési, mert másképen ezek a konfliktusok veszedelmeket rejtegetnek a mi belső közéletünkre. A zsidó közélet sokszor parancsol halgatást lenézési, súlyos tömegtartóztatást. Sok körültekintést és megfontolást kíván a mód, ahogy feltárjuk a zsidó közélet hibáit, hogy azokat közös összefogással orvosoljuk.

A konfliktus zsidó szellemen intéződdött el. Nem kisebbíti a „Népünk” erkölcsi jelentőségét a nyilatkozat, amelyet a főszerkesztő adott. Az őssz-zsidóság érdeke követelte ezt az állózatot, mert az a per nem a zsidó érdekek védelmét szolgálta. Csak a széleskörű elhozottságot képviselő zsidó lap és a zsidóságot a magyarországhoz tartozónak való igényzetu — általam különben becsült — képviselő irt állózatot erről az elintézési formáról. Az állózat, amit a főszerkesztő hozott, a zsidóság részére hozott állózatnak tekintendő. A mai súlyos idők parancsolják, hogy új utakat keressünk a zsidó közvélemény megállítására és megállítására tekintetben. Mi ismerjük azokat a hibákat, amelyek előfordultak a zsidó közintézményeknél de a zsidó sajtónak hallgatni kell, mert az intézmények lennmaradása és megjavítása érdekében az orvosoláshoz más módját kell keresni.

Nekünk békeségre és belső nyugalomra van szükségünk, mert sok a mi ellenségnünk. Nekünk erős építő munkát kell végeznünk. A zsidó sajtónak az kell legyen feladata, hogy a nemzsidó közvélemény helyesen ítéljen meg bennünket és ismerjék meg intézményeink célkitűzéseit. Ne maradjon ezért egymást. Komoly tegeyalmozottsággal kell öntő munkát végeznünk.

Jóleső érzéssel zárom le tehát az oradeai pert. Igyekeznünk kell feladni ezt az egész incidentet és komoly összefogással beümmi azokat a részeket, amelyeket ez a per, az oradeai zsidóság belső harmóniáján ütött.

Jabotinsky Londonba költözik. Külföldi zsidó lapok szerint az NZO elnöke Vladimir Jabotinsky nemrégiben a Betar tengerészeti iskoláját látogatta meg Civita Vecchiában (Olaszország), ahol megtárgyalta az iskola ügyeit és a „Sara” nevű iskolahajó ügyét, onnan pedig Párisba utazott. A francia fővárosból Londonba megy végleges tartózkodásra, mivel az NZO központi irodáik is odaköltöztek. Január elején Lengyelországba utazik, ahol fontos tanácskozások kezdődnek az új cionista szervezet szabványi kiépítése tárgyában.

A törökországi zsidók helyzete. Az utóbbi időben a zsidó és nemzsidó sajtóban egyaránt olyan hírek kerültek napvilágra, amelyek a törökországi zsidók rossz helyzetéről, a zsidóüldözések felélénküléséről és fejlődéséről, valamint meglévő jogaik megosonkításáról számolnak be. A török sajtó a legmesszebbmenő cáfolatokkal válaszolt ezekre a hamis és tendenciózus rágalomnak minősítette. Legelső sorban a török kormány hivatalosa, a „Republika” kelt ki a legelősebb tónusban a világsajtó ellen, amely ilyen rosszindulatú, koholt híreket közlportál a török köztársaságról, amelynek célja nem más, minthogy a fiatal köztársaságot barbár és türelmetlen országoknak tüntesse fel a világ közvéleménye előtt. A török sajtó egyöntetűen kéri a zsidóságot, hogy cáfolja meg ezeket a rágalmakat.

Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derekfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, kisebb adagokban elszívva, naponta többször bevéve, hatékony segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések igazolták, hogy a Ferenc József víz alhasi megbetegedések esetében — túltáplált, vérhó egyéneknél is — gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriarban és fűszerüzletben.

Héberül beszélték a varsói rádióba. Varsó. A Keren Hajszeló igazgatójának Leib Jaffanak november 23-án a lengyel rádióban tartott beszédét százezrek hallgatták egész Lengyelországban. — A Jaffe által héber nyelven tartott beszédet azonnal lefordították lengyelre. Nagyobb városokban, mint például Varsóban, Krakóban, Lembergben hangszórókat szereltek fel az utcákra és sokszázan hallgatták a szabad ég alatt Jaffe héber előadását.

Mit ír a világ legkomolyabb orvosi folyóirata a Gastro D. kiváló gyógyhatásáról

A „Medizinische Wochenschrift” című világhírű bécsi orvosi folyóirat 1935. évfolyamának 6. számában hosszabb értekezés számol be azokról a rendkívüli eredményekről, amelyeket a nemrég feltalált, de ma már világhírűvé vált új amerikai gyógyszerrel, a Gastro D. vel végzett kísérletek folyamán a Pelikan gasse 4. szám alatti Childis Spitalban (amely tulajdonképpen a Rockefeller-alapítvány bécsi rákkutató intézet) elérték. A szóbanforgó cikk közlései szerint ebben a világhírű intézetben is megalapították a Gastro D. kiváló gyógyhatását gyomor-, máj-, epe- és veschejoknál. A kísérletező orvosok beszámolója szerint a Gastro D. rendkívüli hatásának a titka abban rejlik, hogy olyan könnyűen firtalmaz, amely az egész vegetatív idegrendszerre rendkívüli hatással van és az egész emberi organizmust szabályozza.

A Gastro D. Romániában megrendelhető 130 lej utánvételi Császár Ernő gyógyszerészről Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Német gyalázatosság. Halleből jelentik: Ketschen városban S. nevű szappankereskedő: „fajgyalázás” címen három hónappal ezelőtt le tartóztatták és a hallei rendőrségre kísérték. Előbb azáltal számtalanszor végigvitték a városban egy szőnyegábrával. Napokig kintozták az SA. legények, fejfelé felakasztották, haját, szőrzetét kifétkék. Nemrégiben kiengedték és orvosi rendelre a scherbitzi örültekháza kellett beszállítsák, mert a kiállott izgalom folytán elvesztette az esztét. Szabadlábra helyezése után kiderült az is, hogy sohasem követt el semmiféle „fajgyalázást”.

NEKÜNK CSAK KATZ-FÉLE SZÖVET KELL MÁSUTT MÉGINYEN SEM FOGADJUK EL!

STR. AVRAM JANCU 1.

Megnyilt a „CORSO” illatszertár Legolcsóbb beszerzési forrás. Minden vevő ajándékot kap! Bulevardul Regele Ferdinand 11-b, Banca Româneascăval szemben a sarkon.

— Schütz Henrik, az aradi oca, hitközség elnöke 70 éves. Ritka szép jubileumot ül meg rövidesen az aradi hitközség érdemeiben. A hitközség elnöke Schütz Henrik, Most tölti be 70-ik születésnapját s ez alkalommal úgy hitközsége, mint az erdélyi occident hitközségek szervezete meleg ünneplésben fogja részésteni az ősz elnököt. Hetvenedik születésnapjával egybeesik elnökségének 15 éves jubileuma is s ezt az alkalmat ragadja meg hitközsége és sok híve, hogy megfelelő díszes keretek között tartson ünneplést. A jubileumon az országos occident hitközségi szervezet dr. Aderján Ármán országos elnök és Lax Salvator főtitkár útján fogja képviseltetni magát az ünnepségen.

— Egy varsói bírói ítélet szerint a német tudományosság nivója aláhanyatlott. Varsó. Egyik varsói bíróságon került döntés alá az a per, amelyet egy német könyvtérjesztő vállalat indított dr. Lastmann zsidó orvos ellen. A per tárgya az volt, hogy az orvos évekként elzárta a vállalatot 20 kötetes Brockhaus Lexikont, amelyre havonta 60 zloty kellett törleszen. Amikor Hitler uralomra került és a náciak a lexikon tudományos részét is nyaklították át, ahogy a párt-szellemüknek megfelelt. Lastmann dr. értesítette a céget, hogy a további kötetek küldését szüntesse be és a részleteket nem fizette tovább. A tárgyaláson az orvos azzal motíválta eljárását, hogy tekintettel azon körülményre, hogy a németek a legtöbb tudóst elkergették, vagy koncentrációs táborba hurcolták, azzal elvesztette a lexikon tudományos értékét és ezzel elvesztette teljesen indokolt. A bíróság elogadta az orvos írvélését és elutasította a német cég követelését.

SIESTA
magánygyógyintézet Oradea
Reg. Carol II. No. 10. Etaj I.
elvállal mindennemű betegeket úgy kezelés, mint operációra.
Szabad orvosválasztás, kényelmes szobák, megbízható orth. kóser konyha
A mai viszonyoknak megfelelő mérsékelt díjazás mellett.
Telefon: 66.
Éjjel és nappal orvosi szolgálat

— Halálozás. Sulyos csapás érte dr. Várfalvi Mór turdai ügyvédet, szeretett neje, született Kassovits Grete elváltja átal. A fiatal 42 éves korában elhunyt. Általános közszeregetnek örvendő úrnő iránt városzerte nagy részvét nyilvánult meg. Temetése az elmúlt kedden ment végbe a város közönségének osztatlan részvétel mellett. Az elhunytat Adler József sghisoari főrabbi és a mélyensújtott férj búcsuztatfák el szívbeemároló gyászbeszédekkel. Az eset annál megrendítőbb, mivel dr. Várfalvi Mór ügyvédet az utóbbi időben ezzel a harmadik gyászsejt érte. Nemrégiben hunyt el apósa, dr. Kassovits Henrik orvos, a sannicolaul marci hitközség volt elnöke, akit rövidesen követett annak felesége is. Az elhunytat férjén kívül egyetlen fia, László és öccse Kassovits Endre ügyvéd, valamint kiterjedt rokonsága gyászolja.

— Feloszlatták parlamenti határozattal a braziliai antiszemita pártot. A braziliai parlament 81 szavazattal, 73 ellenében elfogadta azt a javaslatot, amelynek értelmében felszólítják a kormányt, hogy az „integralisták” című fasiszta-antiszemita szövetséget oszlassa el.

Elegáns őszi és téli szövetkülönlegességeim kabátokban és öltönyökben megérkeztek HACKMAYER uriszabóság ORADEA P. Reg. Maria 3.

„Ideális megoldás”

Bécsben előadást tartott egy innsbrucki egyetemi tanár, dr. Mitzka jezsuitapáter. Előadásának főtárgya a zsidókérdés volt. Először is tiltakozott az ellen, hogy az „egyház a zsidókkal tart,” ahogy azt a hitleristák állítják. Ez nem igaz, viszont a taj-ellenes harcot nem helyesli az egyház. Az egyház sohasem fogja elfogadni Hitlernek és Alfréd Rosenbergnek teóriáját, amely kétféle embert ismer. Hiszen azt még a pápák is mindig hangsúlyozták, hogy a zsidókkal szemben is mindenkor igazságosnak és szeretetteljesnek kell lenni. De ez még nem jelenti azt, hogy az egyház a „zsidókkal tart.” Mitzka professzor szerint az egyháznak nem célja, hogy a zsidóság fennmaradjon. De ezt nem lehet erőszakkal és borzalmakkal elősegíteni. A zsidóságot csak asszimilációval lehet megnyerni és a kérdést csak eképen lehet megoldani. Nem helyes azt mondani, hogy a zsidók nem asszimilálhatók. In-kább azt, hogy lehetetlennek teszik a zsidók asszimilációját. Ezt a beadványát akarja megakadályozni a Harmadik Birodalom, amikor származási bizonylatot kér, harmad és negyedikül. Az „ideális megoldás” a jezsuita páter szerint a zsidóságot beolvasdása a kereszténységbe. (?) Egyetlen megoldás, amely a talajnélküli zsidóságot biztos fundamentumhoz juttatja.

Ahogy az innsbrucki egyetemi tanár mondja, ez az egyház álláspontja. A katolikus egyház. Természetesen ezek a csábítások, ezek a tétlenségre felszólító szavak le kell peresjenek a zsidóság évezredek törzsről, mint esősepek a fákról.

Az asszimilációnak tagadása, nem a legrosszabb hitleri elv. Mert ezt valljuk mi ma-nyunk is és hirdettük, hogy úgy ahogy vagyunk erényekkel, hibáinkkal, örömeinkkel és szenvedéseinkkel, azok kell maradjunk, amivé te-remtetettünk, zsidók maradunk, az idők végtelenségéig.

— Egy zsinagóga elárverése. A Póstyén melletti Nagyszombatú hitközség tagjai — mint sajnos sok helyütt. — nem tudnak eleget tenni adófizetési kötelezettségeiknek és a hitközség olyan vásáros helyre jutott, hogy alkalmazottait már hónapok óta nem képes fizetni. Közben a hitközségnek nagyszombati tartozása gyűlt össze a betegesélvő pénztárnál is amely többször foglalt, de nem tudott követeléséhez jutni. Végre is november 27-ére kitűztek az árverés a templom épületére. Az ügy már több felebbeszéki fórumot is megjárt, mint-hogy a legfelsőbb bíróság egyik elvi jelentős-gű határozat értelmében templomot nem lehet elárverezni. Tekintettel azonban arra, hogy a lefoglalt épület nem kizárólagosan templom céljait szolgálja hanem az iskolán kívül a mikró is abban van elhelyezve, a betegesélvő-pénztár ragaszkodik az árverés megtartásá-hoz.

— Az „Erdélyi Elef” decemberben ünnepi fennállásának huszonöt éves évfordulóját, mely alkalomból az erdélyi magyar újságírás színe-jávanak közreműködésével értékes jubiláris számmal lepi meg olvasóit. Ez a közkezdelt ri-portlan a leghízeltebb, legbátrabb szószólója hűséges barátja az utóállamok művelt magyar közönségének. Ekviformán hasznos újságra sze-génynek, gazdának, mert mindig és mindenről csak az igazat írja. Az „Erdélyi Elef” szerkesztősége és kiadóhivatala Arad, Bulv. Reg. Ferdi-nand No. 19.

Sapina Alba Julia
Kérjük mindenütt az »ALBA-JULIA« antiszeptikus pipere szappant
Kézműsöshöz használjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjegyű »URSUS« szappant
Gyártja: Breckner János r. l. Alba-Iulia

— Eljegyzés. Markovits Irén és Winter Andor Scovverol jegyesek.

Gróf Tisza István és a zsidók. Hegedűs Lóránt írja: Eszembe jut, hogy mikor láttam gróf Tisza Istvánt utoljára. 1918 októberében a forradalmi katonatanács megalakulása előtt néhány nappal megelőzően azt, hogy a gyilkos golyó leterítette, felrohant a lépcsőn a Pest, Magyar Kereskedelmi Bankba, melynek akkor ügyvezető igazgatója voltam. A folyószámla-osztályban járt. Különféle nevezetű számlákat vezetett ott, mert gondos háztartásában szót-választott minden kiadási tételre. Mikor a második emeleten lesietett a lépcsőn, ajtó-mellett gondot egyet és hitelen berohant. Az arca rovátkás volt a rengeteg gond ráncától, óriási nagy szemüvege úgy villogott, mint sas szemé, valóban egy szobába betévedt sasnak, küzködő, falat vereső madárnak lát-szott ez az óriás. Tisza ennyit mondott nekem: — A gyáriparosoknál s a banknál mond-meg a zsidó barátainknak, hogy ne vegyenek részt a szerencsétlen katonatanácsban, mert annak retentó antiszemizmusa lenne a követ-kezménye. Aztán elrohant. Utána is néztem, nem tekintett hátra. Leszaladt a lépcsőn, amely nek felső oszlopán álltam és néztem, amint fokról-fokra rohan — a végzetbe. (Sz.—t)

— Házasságokat a legnagyobb titoktar-tással és a legbiztosabb eredménnyel közev-tít, a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda. Cluj, Regele Ferdinand 116. Telefon 142.

— Egy amerikai zsidó asszony 50 éves ju-bileumra, Newyork. A zsidó asszonyok világszer-vezeték elnöknője, Rebeka Kohut asszony a napokban ünnepelte áldásos munkásságának 50 éves jubileumát. A zsidó szociális munka-terén rendkívüli sokat és maradandót alkotott, amelyet az egész amerikai zsidó közölemény elismer. A jubileum alkalmával 800 terítékes bankett volt, amelyen résztvettek az amerikai zsidóság vezető személyiségei. Beszédet tar-tottak többek között: La Guardia, Newyork városának polgármestere, Morgenthau — volt nagykövet, Félix M. Warburg 100.000 dol-láros alapítványt tett a Kohut asszony által vezetett jótevékenység intézmények javára. Fő-le a munkanélküliség leküzdése és a zsidó munkaközvetítés terén alkotott maradandó az ünneplést.

— Vallásos zsidó szociálista munkaspárt alakult Varsóban. Varsóban vallásos zsidó szo-cialista párt alakult. A párt, amelynek neve „miflegat poalim datipim socialisti.”, azt a célt tűzte maga elé, hogy szervezete támogatja azokat a munkásokat, akik vallásosak és szer-vezetükkel igyekeznek érdekeiket megvédeni, úgy a diaszporában, mint Palesztinában.

— FÜZŐ ÉS MELLTARTÓ KÜLÖN-LEGESSÉGEK, legújabb külföldi modellek Fuchs Manzi fűzőszalonban, Piata M. Vitea-zul 11 a. Ullmann-palota.

Németország...

EHEZNEK A NÉMETORSZÁGI ZSIDÓK!
A zsidók mindazon élelmiszereket, amelyek-ben hiány van, képtelenek beszerezni. Még az eddig jobboldali beállítottságú „ECHO DE PARIS”, amely eddig alig írt a zsidókérdésről, most közli ezeket az adatokat. Berlinben magán vaj-jegetyrendszer van, amelyet a kereskedők állítot-tak össze. Csak azoknak adnak el vajot, akik vevőkörülköt tartoznak. Legutóbb a rohamosz-tagosok agitációt kezdtek, amely arra vonatko-zott, hogy a vajkereskedők legelőször az árjá-kat szolgálják ki. Ugyancsak ezt a szisztémát kezdték a hus és zsir elosztásánál is. Mivel a berlini zsidók anyagilag csaknem teljesen le-szegényedtek, a lánckereskedelmi forgalomban érvényes árakat nem tudják megfizetni. Mivel igen sok vidéki is Berlinbe menekült, irtózá-ras nyomor uralkodik a berlini zsidók körében.

ZSIDOK, CIGÁNYOK ÉS NÉGEREK...
A „Deutsche Juristen Zeitung” közli dr Fricke birodalmi belügyminiszter nyilatkozatát, amely a következőképpen szól. Németországban háromféle polgár van, 1. Teljes jogú polgár, 2. Keverékek, akiknek egy vagy két nagyszülője zsidó, ezek alacsonyabbrendű állampolgárok, 3. „Allami alattvalók” akik „más fajhoz tartoz-nak, vérségi alapon, így a zsidók, cigányok és négerék.” Dr Fricke szerint még azokkal a né-pekkel sem lehet a „német vért” összehasonlítani érték szempontjából, amely a némettel to-kon-nép, Teljes jogú állampolgárok lehetnek azonban azoknak a kisebbbégének gyermekeit, akik az ország területén élnek. Így lengyelek, dánok stb.

„MEGDÖBBENTŐ CSALADI TRAGEDIA”

A berlini „Tasche Rundschau” legutóbbi száma a következő gyászjelentést hozza. „Sze-retett rokonunk, Sigfried Defries, Paula De-fries született Chen és Margot Defries tra-gikus körülmények folytán elhalálozott. Szív-ből gyászoljuk őket. A rokonság, Duisburg Laar november 23.” Különbő Sighrid Defries, a Duisburg Kuhrurt hitközségnek alelnöke volt.

EGYETLEN ZSIDÓ ÚJSÁGIRÓ SEM DOLGOZIK MÁR NEMET SZERKESZTŐSÉGEKBE

Berlin. A kölni sajtókonferencián Weiss kapitány többek között a következő kijelenté-séket tette: — Legalább 1300 zsidó újságíró-t épített le a nemzeti szocialista rezsim. Mivel bizonyos vonatkozó törvények megengedték, hogy néhány nem-árja újságíró, így például háborúban résztvevő újságírók, egyideig még kifejezhetik működést, néhány újságnál voltak még zsidó munkatársak. Ez az átmeneti idő azonban eltelt és ennek az évről: végeztével egyetlen zsidó újságíró sem fog dolgozni né-met szerkesztőségekben.

A NEMET KÖVETSEGEK ÉS KONZULÁTUSOK TAGJAINAK TILOS A TARSADALMI ERINTKEZÉS NEMÁRJAKKAL

Berlin. Berlini magánjelentés szerint a né-met birodalmi kormány új utasításokat adott a külföldi kirendeltségeknek, melyek a nürnbergi zsidó törvényekre való tekintettel szabályoz-zák a követések és konzulátusok összes tagjai-nak magatartását. Ezek az utasítások munde-nkelőit előírják, hogy legkésőbb december végéig elbocsátandók a külföldi kirendeltségek szolgálataiból az összes nem-árja tisztviselő. A kormány utasításait hangsúlyozzák, hogy a né-met követések és konzulátusok tagjai nem járhatnak olyan társaságokba, ahol nem-árja személyek fordulnak meg. Az összes hivatalo-sok haladéktalanul kötelesek megszakítani ka-pcsolataikat eddigi nem-árja ismerősökkel.

EGY ÁRJA KOMPONISTÁ IS BOJKOTTALTA

Az ismert ostromi komponista Anton Meh, akinek műveit eddig gyakran játszották

SUPER 36
5+1 CSÓVEL
19-2000M
TÁVKAPCSOLÓ
FINOMBEÁLLÍTÁS
AZ ÖSSZEKÖZÖLT MŰSZAKI LEJÁRÁSOK
FELYELMÉNYVÉTELÉVEL KÉZBEKÉZELVE

RADIO Standard

Kapható: „MUSICA” B-dul Regele Ferdinand 9. „LEONARDO” Str. Avram Iancu 1.

a rádióban, mostantól kezdve bojkott alá ke-rült. Hirtelen értesített kapott, amelyben köz-li vele, hogy kegyvesztett lett, mivel megtud-ták, hogy az ostromi zsidó énekesgyülelethe-n karnagy és a templomi kórus is szokta ve-zélni.

KETEVI FEGYHÁZ

Neisse-ben Franz Leipziger zsidót két évi fegyházra ítéltek, mert arra a híre, hogy a zsidók két árja ifjút megölték, azt mondta, hogy „szeméremszedett koholmány”...

HAT TRIBÜN ÉS 20.000 HALLGATÓ

Londonból jelentik: A londoni Hyde-par-lamb 20.000 főnyi tömeg tüntetett a nürnbergi törvények ellen. Hat tribünről beszéltek a szó-

nokok: 3 képviselő, 6 angolán pap, 8 katolikus pap, 7 felsőházi tag, Lord Morley kijelentette, hogy a zsidók Németországban a lassu éhhalál-áldozatai lesznek. Barnett Janney képviselő kijelentette, hogy a zsidó hősi halottáknak a becsületét el lehet venni, de emléküik örökön élni fog. Végül igen elhangzó határozatot fo-gadtak el a nürnbergi törvények ellen.

MEREGPOHAR

Egy nyugati német városban egy köztiszt-viselő zsidó szomszédjának, annak nyolevana-dik születésnapja alkalmából gratulált. Rögtöni hatállyal elbocsátották. Az öreg zsidó, barátja szerencsétlenségét érzett bánatában, megmér-gesztte magát.

Spira munkácsi főrabbit 14 napi fogházra ítélték

Munkácsról jelentik: Spira, munkácsi fő-rabbi néhány hét óta távol van otthonától és egészségségének helyreállítása céljából Abbáziába utazott. Távollétében azonban kinos meglepés érte a főrabbit, mivel a munkácsi bíróság súlyos ítéletet mondott felette. Az eset előzmé-nyei a következők:

Még májusban történt, a parlamenti vá-lasztások alkalmával, hogy Spira munkácsi rabi egy kortesbeszédre alkalmával, melyet a Bét-hamidrasban tartott — a feljelentés szerint — dr. Chaim Kugel hazaárulónak és orosz forradalmárnak nevezte, aki — szerinte csak azért jött Kárpátjára, hogy a zsidóságot tönkretre-gye. Emé „kortesbeszédéről” dr. Kugel bűnvádi feljelentést tett Spira munkácsi rabbi ellen, mely ügy e napokban került a munkácsi bírós-ág elé.

A tárgyaláson, a vádlott Spira rabbi képv-eltségben, aki Abbáziában üdül, dr. Weinberger Oszkár ügyvéd jelent meg. Minthogy a beidé-zett tanúk igazolták a vádat, a bíróság büns-nek mondta ki Spira főrabbit rágalmazás vét-ségében, amiért feltételesen 14 napi fogházra ítélté

A por pikantériájához tartozik még, hogy dr. Kugel Chaim képviseletét egyetlen zsidó ügyvéd sem akarta vállalni Spira rabbi-val szem-ben, úgy, hogy dr. Kugel kénytelen volt képviseletét dr. Valniczky orosz ügyvédre bízni.

DURA-REX ELEMEEK

Alkalmunk volt már olvasóink figyelmét felhívni ezen feltűnést keltő új készítményi zseblámpa és apóglemekre, melyek azáltal val-nak ki az eddigi használt elemektől, hogy telje-sen szalmiákmentes elektrolittal rendelkeznek. Ennek folytán raktárképességük korlátlan, élettartamuk és regenerálóképességük pedig fokozottabb. Miután korlátlan ideig élnének a fogyasztók számára, mindenkor használható energiaforrást képeznek, aminek előnye belát-hatatlan. Mint értesülünk, a „Dura-Rex” elemek dacára magas teljesítőképességüknek csak igen kevés magasabb áron kerülnek forgalomba, mint az eddig használt elemek és szakkörök ezen új gyártmányának igen nagy jövőt jósol-nak.

PALESZTINA

KAMPÖSKERESZTES ZASZLÓ TEL-AVIVBAN. Dizengoff tel-avivi polgármester a héber sajtóban a következő felvilágosítást adta: Sürgős figyelmet! November 6-án, amikor a Jeruzsálemi német főkonzul és a jaffai német konzul feleségei a „Gali Aviv” kaszinó mellett autójukkal sétakocsikáltak, néhány zsidó sofőr leszállította az autóról a kampöskeresztes zászlót és az autó sofőrjét megsejtették. Megértem ezeknek az embereknek érdeklődését, de figyelmeztetnem kell a közönséget, hogy az ilyen eljárás azt mutatja, mintha mi nem tudnánk uralkodni magunkon, Tel Aviv városának becsülete megköveteli, hogy mindenki, aki városunkba jön, itt megkíméltesse magát a közönségtől, minden rendőri közbelépés nélkül. Felkérem a közönséget, hogy uralkodjék érzelmén és ne kövessen el semmi hasonlót azok ellen, akik ide mint idegenek, vendégek vagy mint turisták jönnek, mert örködnünk kell városunk jóhírnevét, amelyet az egész világ kíván.

Artuf (Judeai hegyek) környékén olyan nagy felhőszakadás volt, hogy az áradást idézték elő. A Jaffa—Jeruzsálem közötti vasútvonalon ezáltal rövid időre megszüntették a forgalmat.

A PALESZTINAI LENGYEL FŐKONZUL NYILATKOZATA. Jeruzsálem. A lengyel zsidóság: egy reprezentatív bizottsága megjelent az itteni lengyel főkonzulnál és szóval vette azokat a zsidóellenes megnyilatkozásokat, amelyek az utóbbi időben előfordultak Lengyelországban. A főkonzul megnyugtató kijelentéseket tett és biztosította a küldöttség tagjait, hogy a lengyel hatóságok mindent elkövetnek, hogy ne ismétlődjenek meg az eddigi események.

A Levante vásár, amely április 30-án nyílt meg, új tagokat kooptált a vezérbi bizottságba, amely a mezőgazdasági, ipari, egészségügyi, háztartási, légiforgalmi osztályok mintaszéri felállítását szavazta. A mintavásár vezetősége megkezdte a rendszeres külföldi propagandát.

A JEWISH AGENCY MEMORANDUMMA A PALESZTINAI ORVOSOTRVÉNY ELLEN. Megemlékeztünk arról, hogy a palesztinai kormány nem akar működési engedélyt adni a most bevándorolt orvosoknak. A Jewish Agency executívája memorandumot adott át a kormány megbízottjának, amelyben tiltakozik az ellen, hogy korlátozzák az orvosok letelepedését Palesztinában, mert ez ellentétben áll az ország alapstatisztikáival. Tekintetbe kell venni azonkívül az ország növekvő lakosságát és azt, hogy a német zsidó orvosok bevándorlása által az orvosi kar nívója erősen emelkedett. A Jewish Agency felhívja a kormány figyelmét arra is, hogy az ilyen korlátozás nagyon rossz benyomást tenne a világ haladott közvéleményére.

A tel-avivi postahivatalnokok gyűlést tartottak, amelyen panaszkodtak, hogy túl alacsony a fizetésük. Nem fizetnek túlrázást és nem kapnak nyugdíjat. A tisztviselők között van sok újonnan bevándorolt is.

ZSIDÓ ORVOSOK VILÁGKONGRESSZUSA TEL-AVIVBAN. A zsidó orvosok világkongresszusának előkészítő bizottsága, mely a helyi zionista kongresszus kapcsán megtartott orvosi értekezleten alakult meg, értekezletet tartott Tel-Avivban és elhatározta, hogy 1936. tavaszán hívja össze Tel-Avivban a zsidó orvosok világkongresszusát a tel-avivi mintavásárral egyidejűleg. A kongresszusra a következő referátumokat irányozták elő: 1. A zsidó orvosok helyzete általában. 2. Zsidó egészségügyi munka Palesztinában s a diaszporában. 3. Orvosi nevelés. 4. A zsidó orvosok világszervezetének megteremtése. Az orvos kongresszus kapcsán a tel-avivi mintavásáron egészségügyi kiállítás is rendeznek. E rendezvényekhez nem zselkői orvosi nyári tanfolyam is csatlakozik.

A palesztinai zsidóság követeli, hogy az állam szubvencionálja az iskolákat. Tel-Aviv. A Waad Leumi és a tel-avivi városi tanács együttes ülést tartottak, számos más nagy zsidó szervezet képviselőivel együtt, amelyen éles beszédek hangzottak el a tekintetben, hogy a kormány nem veszi eléggé tekintetbe a zsidó iskolák szükségletét. A hozott határozatban kategorikusan kimondták, hogy ragaszkodnak ahhoz, hogy a zsidó iskolák a zsidóság számarányának megfelelő összeghez jussanak, annak kihangsúlyozása mellett, hogy a büdzsé bevételeit nagyrészt az országban lakó zsidók fedezik. Foglalkozott még ez a konferencia az arabok legutóbbi terrorakcióival is.

AZ ARAB TERRORISTÁK JELVÉNYE IS A KAMPÖSKERESZT. Jeruzsálem. Szyriában is keltették a terrorizmus után és beiruthi nyomozások során megállapították, hogy a szíriai terroristák megbízottjai dolgoztak Palesztinában és Transjordániában is. Ezeknek a terrorizmusvezetőkben tömörült araboknak a száma 4000-re tehető. Jelvényük a horogkereszt. A nyomozás során megállapították azt is, hogy ezek a szervezetek erőteljes anyagi támogatásban részesülnek egy idegen állam részéről, amelynek érdeke, az arabok szimpátiájának megszerzése. A feltevések szerint az az állam, csak Hitlerország lehet.

Zsidók állami szolgálatban. Azoknak a munkásoknak a száma, akik a palesztinai kormány által vannak foglalkoztatva, 20.000-re rug a számuk. Ezek közül a vasutnál 4500 a postánál és távirónál, elegendő 1500 a kikötő munkánál 3000, a többiek különböző közmunkáknál. A zsidók száma elenyészően csekély ezeknél a munkáknál, 300-an vannak a vasutnál, 5-600 a közmunkáknál, vagyis hogy a 20.000 munkásból legfeljebb 1000 zsidó dolgozik.

UJ KOLONIA. A palesztinai zsidó illetvényesek szövetsége elhatározta, hogy Rechobot mellett új kolóniát alapít, ahol 150 munkás családot telepít le, akik a szövetség rendelkezésére bocsátott munkás certifikátokkal jöttek az országba. Az új telepesek az illetvényesek szövetségétől és a Keren Hajjeszódótól kapnak kölcsönt gazdaságuk berendezéséhez és előreláthatólag a kormány forrja az új kolónia rendezésére bocsátani a szükséges földterületének egy részét.

FONTOS VÁLTOZÁSOK PALESZTINA KÖZIGAZGATÁSÁBAN. — Jeruzsálem. A palesztinai kormány fontos változtatásokat szándékosan eszközölni az ország közigazgatási apparátusában. Főleg a falvakkal kapcsolatban hoznak újabb rendelkezéseket. Így eddig a falvak és a kormány között a kapcsolatot a muhtar tartotta fenn, amelyért az illető semmiféle anyagi ellenszolgáltatást nem kapott. Most azonban úgy döntött a kormány, hogy ezután fizetni fogja a muhtarokat. A büdzsében az eddigi 7000 font helyett erre a célra 40.000 fontot irányoznak elő. Ezentul minden faluban egy fizetett ember lesz a kormányhoz, akiknek kötelessége lesz állandó kapcsolatot fenntartani a falu és a kormányzat között. Eddig választották a muhtarot, mostantól kezdve kivételesen utján kerül majd az egyes falu élére.

Tel-Aviv északi részében, ahol a mintavásár épületei vannak, újra megindult egy postahivatal működése. Két évvel ezelőtt, a vásár tartaama alatt már működött ez a postahivatal azonban a kiállítás befejezése után bezárták. Azóta ez a városrész annyira fejlődött, hogy a kormányzat elvetett az érdekeltek ebbeli kívánságának és állandó működésre megvitotta a postahivatalt.

PALESZTINA KULKERESKEDELME. A palesztinai kormány mezőgazdasági osztályának becslése szerint ebben az évben 750 ezer ládára fog rugni a citrus gyümölcsök exportja, ebből 6 millió 500 ezer láda narancs és egymillió 500 ezer láda grapefruit. November közepéig az idei termésből 361 ezer láda narancsot tettek hajóra. Az ország importjéről és exportjáról szóló kimutatások többek között a következő adatokat közlik: 1935. első felében Németországból egymillió 82 ezer font értékű árut importált Palesztina, szemben az elmúlt év ugyanezen periódusának 859 ezer fontjával, Palesztina exportja Németország felé 593 ezer fontról 248 ezer fontra esett, Angliában 1935. első felében kétfélmillió 96 ezer font értékű árut exportált Palesztina, míg az angol import mindössze egymillió 441 ezer fontot tesz ki. Az export növekedése főleg a citrus gyümölcsök ki vitelének emelkedésére vezethető vissza.

Oktoberi bevándorlás. Október havában hivatalosan 5631 személy vándorolt be az országba. Ezek közül 399 személy az A. kategóriába tartozott, akik 1000 fontot tudtak partraszállás gál felmutatni.

A NAGY TÖKEARAMLÁS PALESZTINÁ FELÉ. A tel-avivi American Economic Committee gazdasági bizottságának információja szerint a legutóbbi negyedévben 146 tőkes és 46 megbízott fordult kéressel az irodához felvilágosításért. Ez a 192 érdekelt összesen 546,85; font tőkét reprezentált. A legtöbb érdeklődés német zsidók részéről jött. 81-en irásban és 79-an személyesen érdeklődtek a német zsidók közül négynek több mint 20.000 font állott rendelkezésére, hatnak pedig 10 ezer fontja volt. Ipari investációk iránt 100, általában befektetések iránt 38, kereskedelmi vállalkozásokra 24 és mezőgazdasági 20 személy érdeklődött.

A kormány mezőgazdasági intézetének évi jelentése beszámol arról, hogy az utóbbi időben erősen fellendült a traktorok és a műtrágya használata.

4500 ZSIDÓ VÁNDOROLT BE NOVEMBER BERBEN PALESZTINÁBA. A Zsidó Távirati Iroda értesítése szerint november havában összesen 4500 zsidó vándorolt Palesztinába. A hivatalos részletezése a novemberi bevándorlásnak még nem került nyilvánosságra.

KÖZÉLET

A cluji Zsidó Nőegylet negyven éves jubileuma, Vasárnap délután a Salom Club zsúfolásig megtelt dísztermében zajlott le a cluji Zsidó Nőegylet jubiláris diszközügyése, amelyet az egyesület negyvenéves fennállása alkalmából tartottak meg. Ugyanakkor léleplették dr Eisler Mátyás arcképt, amelyet a Nőegylet dísztermében helyeztek el. A gyűlést Neuberger Zsigmondné elnöknő nyitotta meg meleghangú beszéddel, Dr Weinberger Mózes a kongresszusi hitközség főbírja és a Nőegylet főtitkára méltatta ezután a Nőegylet munkáját és költői hangon emlékezett meg néhai Eisler Mátyás főbíróról, a Nőegylet alapítójáról. Dr Klein Miksa az egyesület 40 éves kiemelkedő állomását rajzolta meg rendkívül finom szemlében. Ezután Herschkovits Imre az orth. hitközség alelnöke és László Gyula az orth. Chewra Kadischa elnöke köszöntik a Nőegyletet majd Somogyi Miksa a kongresszusi hitközség és szentegylet nevében tolmácsolja üdvözlését. Sora következnek ezután az üdvözlések. Schwartz Ignácz, a Poale Cedek, Wertheimer Samuné a Wizo, Spitz Sámuelné az alapító tagok, dr Pistiner Avram a Zs. N. Sz. dr Neufeld Jenő főorvos a Zsidó Kórház, Buchsbaum Benjámin az orth. iskola tanterület, Frau Lajos igazgató a kongresszusi iskolák és dr Erős Vilmos a Haghibor nevében üdvözölték a jubiláló Nőegyletet. A diszközügyés dr Weinberger Mózes zárószavával ért véget, aki ismertette a Nőegylet jövőbeni programját.

Oneg-Sabath előadások Satmaron. A Satmari Zeire Mizrachi Ifjúság ez évben a Zsidó Nemzeti Szövetséggel karöltve kezdte meg az Oneg-Sabath előadások rendezését. Az első előadást Giskalaj János tartotta, majd dr Ste a Mór, dr Fried Ernő, Klein Mose és dr Schwartz Lajos tartottak rendkívül népszerű előadásokat. Az Oneg-Sabath keretében az előirányozott tervek szerint a következő illusztrációs előadók tartanak a legközelebbi hetekben előadást: dr Jordán Viktor, dr Friedmann Árpád, dr Friedmann Imre, dr Steinberger Ernő, dr Pejes Lajos, Katz Izso, dr Jeremiás Ernő, dr Borgida József, dr Goldstein Fülöp, Schiffer Jeromos, Borgida Sándor.

A regihni Chewra Kadischa nov. 17-én megtartott rendkívüli közgyűlésén a Szentegylet teljes vezetősége benyújtotta lemondását, azért a közgyűlés 5 tagú választási bizottságot küldött ki: Steiner Jenő, Frank Emil, Farkas Rudolf, Dávid Géza és Kirsch Jenő személyében. Frank Emil, a választási bizottság elnöke nov. 24-én vezette le a Chewra Kadischa új tisztikarának választását, amely a következő eredménnyel végződött: diszelnök: dr Schwartz József, elnök: Herschdorfer Aron, örökös gondnok: Krausz Farkas, gondnokok: Szabó Hermann és Frank Emil, pénztárnok: Deitel Hermann, ellenőr: Farkas M. Hiller, Választmány: Fixel Vilmos, Grün Béla, Mendel Sándor, Krausz Lajos, Farkas Izsa, Stein Mihály, Dávid Nissen, Agoston Izso, Goldstein Mór, Blum Adolf és Kiesel Jenő. Revizorok: Mark Kálmán, Diamandstein Miksa és Steiner Jenő.

Az alba-juliai Wizo egy évi munkájának mérlege. Az alba-juliai Wizo a múlt évben tartotta meg első évzáró közgyűlését, mely igen szép tevékenységről adott számot. Dr Springer Sándorné részletesen ismertette az eredményeket. Több tea- és fagyledéltant, kultúrtevéteket, programmal kombinált teastélyt és kézmunkadélután rendeztek, melyeknek keretében belül dr N. M. Gelber KH delegátus, Weinberger Nándorné (Cluj) és dr Rachel Klompus tartottak előadásokat, a Wizo missziójátótl áthatva igen intenzíven dolgoztak és előadásokat tartottak a zsidó nemzeti mozgalom, irodalom, művészet, stb. témáiról a következők: Osztfeld Gottfriedné, Kertész Arnoldné, Treitler Eszterné, Springer Sándorné, Hermann Izso, dr Holász László, Steiner Miklós. A Wizo ezennelűl megkezdte az anyák napját és lefolytatja a Rothschild akcióit. Az elnökő beszé-

melőjében köszönetet mond Fuchs Nándor hitközségi elnöknek támogatásáért. A közgyűlés egyhangúlag a régi vezetőséget választotta újra meg.

A toplitai Wizo csoport, amely egyike az Erdélyi Wizo Föderáció legjobban működő csoportjának, november 2-án tartotta meg rendezési közgyűlését. Liqournik Amália elnökő megnyitja a közgyűlést, üdvözlő a megjelenteket és megköszöni a helygyeknek az egész éven át elvégzett munkát és fáradozást. Titkár beszámol az elmúlt év eredményeiről és örömet fejez ki a toplitai csoport szép munkássága fölött. A taglétszám az elmúlt évi 82-vel szemben az idén 97-re emelkedett. Az 1935-36 munkavérvetőségi vezetőséget választották meg: Elnök: Liqournik Amália, alelnök: Hirsch Margit, Grünbaum Ilona, titkár: Brumberg Olga, Pénztáros: Marmor Mariska, ellenőrök: Marmor Lotti, Teichmann Channa. Választmány: Marmor Eliásné, Sucher Erzsébet, Farkas Nettó, Breit Mici, Davidovits Irma, Aba Rebecka, Fischler Ignác, Fritsch Eszter, Biedermann Aranka diszelnökőn melegen üdvözölte az új vezetőséget.

Az orsovai Wizo szombaton este erősen látogatott kultúrtevéteket tartott melynek keretében Reicher Margit elnöknősszony az erdei Wizo munkát vázolta, nagy érdeklődést keltve a szépszámu nemzsidó hallgatók sorában is. Dr Weisz Károly berzascari orvos művészi hegedűjátékával felfűzött a publikum szívéhez. Löwen kopf Kálmán főbíról a régi zsidó női divatról olvasott fel, utána az ifjúság reagelű szórakozott a legjobb hangulatban. A Wizo csoportban megkezdődtek a héber kurzusok és szép eredményekkel folyt.

Ön is védekezzen
a veszedelmes járványos betegségek ellen a kellemesen illatosított

Senlaslo
(Szt. László) fertőtlenítő szappannal fertőzésekőtől

Megővő Vigyázzon, nehogy utánajárjon a szótárak ki.

— Meggyilkolták a cluji Discom-kocsi két zsidó kísérőjét, Cluj. Az elhunyt két kedddjen borzalmas kegyetlenséggel elkövetett rablőgyilkosságnak jött nyomára a cluji rendőrség, amelynek áldozata Lázár Miksa és fia Vilmos, akik a Discom (dohányjövődék) alkalmazásában állottak. A Discom-kocsi rendes heti körútját végezte a járásban és az egyik országúton az est beálltval rablóbanda támadta meg a kocsit, fejvesztéssel a kegyetlenül meggyilkolták az iteldi illetőségű zsidó kísérőket, majd kifoszták a kocsi teljes dohányszövetet és Lázár Miksánál lévő mintegy 30-40.000 lei készpénzt is magukkal vitték. A borzalmasan megsemmisített hullákat aztán bedobták az irtes kocsi belsejébe és a lovat szabadjára engedték. Így talált rájuk egy közönséges paraszt, aki azonnal jelentést tett a csendőrségnek. A hatóságoknak az a véleménye, hogy a rablőgyilkosságot legalább egy öt-hat tagú banda követthette el. A nyomozást a cluji ügyészség a legna gyobb erővel indította meg.

Olcsó társasutazás Konstantinápolyba!

A török főváros csodás ezeregyéjszakai panorámája elevenedik meg azok előtt, akik az O. R. T. utazási iroda által rendezendő társasutazáson résztvesznek.

Indulás: december 28-án
Bucurestből — Visszaérkezés: 1936 január 2-án Teljes ellátás, utazással együtt 5950 lei. Világosságtól szolgálunk: O. R. T. utazási iroda Bucuresti megbízottjai:

ORADEA: Leitner, Zoltán str. Çağuna No. 11.
SATU-MARE: Tejovitz József (Curtza Dacia).
CLUJ: O. R. T. Calca Regele Ferdinand No. 23.
SIGHET: Lazar Stein, str. Dr. Ion Mihály No. 9.

Beigazdított, hogy a legjobban megszervezett kirándulások és utazások Palesztinába és a közelkelt többi ors. ágába a

ZION LLOYD által tartóznak meg.

Tehát ha valamilyen információt, utbaigazítást akar, úgy forduljon bizalommal a M. Jampolsky vezetésé alatt álló

ZION-LLOYD-hoz BUCURESTI, Calea Victoriei 33. (Casa Frascati) Telefon 3.69.13.
Képviseletek Clujon: Dr. W. Neumann Str. Berthelot 12. Timisoara: Reiter Ernő Str. Bonas 5. Oradean: Kirsch Tibor, Str. Iorga 21. Telefon 757.

